

GLAS SLOVENIJE

THE VOICE OF SLOVENIA

informativni center avstralija - novice iz slovenije, o slovincih v avstraliji in po svetu
information centre australia - news from slovenia, about slovenians in australia and around the world
ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE. ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI. ZA VSE SLOVENCE!

Leto 8 / Št. 165 Februar 2001 Cena: \$ 5.00

Sydney - Australia

<http://www.glasslovenije.com.au>

Slovenska predstavitev - Imigracijski muzej Melbourne

8. 11. 2000 - 28. 1. 2001
Str. 12

Kristina Cestnik -
v vlogi reporterke

Tudi v Avstraliji proslavili 8. februar Prešernov dan - slovenski kulturni praznik

V Slovenskem društvu Sydney tako kot vsako leto slovesno;
fotografija: otroci folklorne skupine Mali Prešeren ter pozdravni
govor predsednice Mire Smrdel, proslavo vodil Ivan Koželj

Foto: F. A. - poročilo iz Melbourn na str. 12

Nekdanji taboriščniki Bonegille na srečanju v Melbournu Str. 13

Na srečanju je nastopil tudi slovenski pevski zbor Planika, ki
obstaja že dvajset let; dirigent Roland Carnodi Foto: F. A.

Mag. Simonu Vogrinu srečno na pot k doktoratu znanosti

MELBOURNE /GLAS SLOVENIJE/- Mag. Simon Vogrin - v
Avstraliji rojen slovenskim staršem - 24-letni strokovnjak
za področje nevroloških ved, prav te dni pripravlja doktorat
znanosti. Medicinsko biofiziko s poglobljeno usmeritvijo v
nevrološke vede je končal že pred dvema leti na prestižni
melbournski univerzi. Sodeloval je tudi v interdisciplinarni

skupini strokovnjakov v Centru za epilepsijo v Melbourneu
pri zapleteni operaciji Avstralke Maree Robson, ki so ji potem, ko je vse
svoje življenje trpela za epilepsijo operativno odstranili tumor na možganih,
velik kot pomaranča. Simon skoraj vsako leto obišče Slovenijo, povezan
je s tamkajšnjimi strokovnjaki, nevrologi, katerim prenaša svoje in
avstralske izkušnje. Str. 14 in 15

Spominsko srečanje 40 let Slomškove šole v Kew - Vic str. 15

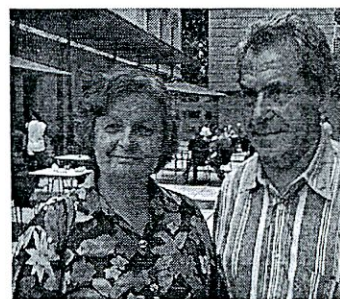

TRANSAUSTRALIA ultramaraton

TRANSAUSTRALIA.SIOL.NET/- Po 2465 pretečenih
kilometrih so tekači 11. februarja opoldne pritekli v
Port Augusto. Dušan Mravlje se drži dobro in v vsaki
etapi zaseda tretje ali četrto mesto, 13. februarja pa je
proslavil še svoj 48. rojstni dan. Zadnje dni se ni
zgodilo nič posebnega, razen to, da je Dušan padel in
da so roke in noge po padcu boljše, vendar ni tako kot
bi si želel. Rane so se mu začele gnojiti. Dušan kljub
vsemu pravi, da teče z lahkoto, saj človek s kilometri
postane "tekaška mašina". Med eno prejšnjih etap pa se je kar na
lepem mrtev zgrudil najboljši avstralski ultra maratonec Bryan Smith.

Kristina Cestnik je priskočila na
pomoč Florjanu Auserju pri
snemanju dokumentarca, na
sliki intervju z Marijo Tence z
Imigracijskega muzeja

Tudi naša stara znanca Eli Rizmal
urednica radijskih oddaj SBS-a
Melbourne in soprog Vinko sta
okusila kruh imigracijskega
taborišča Bonegille

**Iz dnevnika
urednice**

Stanke Gregorič

Četrtek, 15. februar

Srečanje ... in le "klik" računalniške miške
Za Dava Karničarja ste slišali? Morda pozabili? da je prvi človek na svetu, ki se je s smučmi non-stop spustil z Mt. Everesta in da je seveda imel s seboj ekipo - tudi osebnega zdravnika.

Nocoj mi položi mati na mizo v nekem sydneyem lokalni fotografijo svojega sina - dr. Jurija Gorjanca iz Prevalj - osebnega zdravnika in spremljevalca Karničarja. Veliko sem brala o tem, ne sicer knjigo, ki je izšla, ampak v časopisih.

Dr. stomatolog Danijela Gorjanc iz Prevalj je na dopustu v Avstraliji. Ponosna mati treh sinov: Jurija torej, Matija, ki je "maksilo facialni" (sem prav napisala?) stomatolog na ljubljanski stomatološki kliniki in Janeza ml. zobozdravnika. Z Danijelo je v Avstraliji soproj dr. Janez Gorjanc, kirurg in predstojnik kirurškega oddelka bolnišnice v Slovenj Gradcu.

Kakšna zanimiva zdravniška družina. Danijela in Janez nam pripovedujeta koliko sveta sta že prepotovala, kako sta v Argentini nalezla na Slovence in se z njimi spoprijateljila. Te dni sta gosta Marije in Franca Vodusek iz Viktorije. Pa še Francova sorodnica Ida z otrokoma in soprogom je z njimi. S celo družino preživlja s Florjanom izredno prijeten večer. Zaposlim Danijelo, da mi prepusti fotografijo svoje družine, saj je na njej tudi Jurij, torej popularni zdravniški spremljevalec Karničarja pri njegovem spustu z Mt. Everesta, sicer pa specializant kirurgije, gorski reševalec in letalec reševalec. Ko se poslavljamo od dr. Danijele Gorjanc in soproga dr. Janeza Gorjanca, pozdravimo oktet Lesno in župana Slovenj Gradca, Janeza Komljanca. Spomini na njih so nam še živi in prijetni, pa tudi oni se nam redno oglašajo, čeprav je od njihovega gostovanja preteklo že nekaj let.

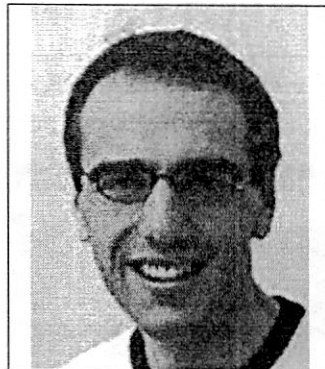
Z leve: oče Janez, mama Danijela, zgoraj sedi Matija, spodaj Janez ml. in Jurij

V tej številki bodo bralci našli še veliko zanimivega. Med drugim predstavljamo mag. Simona Vogrina iz Melbourne, Andreja Lenarčiča, malteškega viteza iz Ljubljane in Milana Smoleja, zanimivega Slovence iz Finske, ki je postal tudi naš sponzor ter Jureta Šinka, našega novega lektorja.

Kontakte z njimi mi omogoča svet na spletu ...

Neračunalnikarji bodo težko razumeli o čem govorim. Spletne strani predstavljajo svetovni splet, internet pa je ime mreže, ki poleg elektronske pošte, klepetov v živo in še česa združuje tudi spletne strani. Ob pomoči te mreže torej kužem nova prijateljstva, stopam v svet doslej neznanega in vpijam informacije, ki mi jih nudijo različni mediji. Tudi slovensko glasbo v živo kdaj poslušam, ko si odpremo recimo strani Radia Slovenija, Radia Ognjišče, Radia Maribor, Radia Koper, Murskega vala, TV Slovenija ... Res, danes si priključimo daljave samo z enim "klikom" računalniške miške. Vaša Stanka

Glas Slovenije dobil pomoč Lektorja slovenskega jezika iz Slovenije

Jure Šink

Nekatere članke v Glasu Slovenije nam odslej, po dogovoru, lektorira mladi TV novinar Jure Šink iz Ljubljane. Korespondenca med uredništvom v Sydneyu in Ljubljano poteka po E-mail pošti. To pot se Juretu najlepše zahvaljujemo za ponujeno pomoč.

Uredništvo

Jure Šink je rojen v Kranju, trenutno pa se bliža koncu študija slovenskega jezika in književnosti, samostojna smer, na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Na svoji spletni strani Jure piše:

Lektorja si običajno predstavljamo kot človeka, ki v določenem besedilu popravlja neustrezno rabo ločil in vstavlja manjkajoča, popravlja neustrezno rabo velikih ali malih začetnic in druge napake, ki jih je površinsko hitreje opaziti. Poleg vsega tega pa lektor besedilo tudi slogovno oblikuje in pri tem upošteva zvrst besedila, vsebino, se usklajuje z avtorjem ...

Kakšne vrste besedila lahko lektoriram? Pri tem ni omejitev, ne glede dolžine ne jezikovne zvrsti. Lektoriral sem že ve; diplomskih, seminarskih in drugih nalog, strokovnih člankov, navodil za uporabo različnih pripomočkov, spletnih strani, poljudnoznanstvenih besedil ...

Delam tudi na Teletekstu RTV Slovenija, kjer se vsak dan srečujem z jezikovnimi problemi, novimi zakonitostmi, predvsem pa ostajam v stalnem stiku z lektoriranjem. Poleg lektoriranja me zanima več stvari; predvsem jezikoslovje, književnost, delo z javnostmi in v medijih.

Tako torej Jure. V našem avstralskem prostoru bi marsikdaj potrebovali kakšnega Jureta da bi nam lektoriral ne samo besedila v Glasu Slovenije, ampak tudi besedila v raznih društvenih glasilih in ne nazadnje v pesniških zbirkah ali v drugih, tukaj napisanih knjigah.

O ceni lektorjevega dela pa se je posvetovati z Juretom samim.

Uredništvo Glasa Slovenije vam lahko izroči njegov naslov in email.

Pišejo nam

Draga Stanka!

Res ni lepo, da nas morate opozarjati za naročnino tega lista, ki nam tako lepo prinaša (resnične) vesti iz Slovenije in pa od tu in tam. Resnici na ljubo, tudi "vzpodbudne" prepire. Saj bi ne vedeli kaj se resnično dogaja med samimi nami, slovensko skupnostjo v Avstraliji, če ne bi bilo "tega" lista - glasila, ki pove oz. poda komu tudi neljub toda resničen odgovor.

Zato vam Stanka čestitam iz vsega srca - za samostojno misel in besedo!

Kako lepo so se glasila vsa poročila o dejavnostih v Viktoriji in Sydneyu. Vsak bi mislil, da je vse v rožicah okoli nas Slovencev in da le eni in isti delajo in si lastijo - dobijo javne pohvale. Še so priče, ki povedo, kdo, kaj in koliko kateri naredi. Zal pa je še vedno šlo več zelo pomembnih del kar mimo, brez kakršnih koli objav.

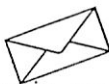
V času Olimpijskih iger v Sydneyu smo tudi mi v Viktoriji po slovenskih klubih imeli veliko skrbi, dela in organiziranja da smo se pridružili in pokazali kako razpolagamo s časom, ki si ga odtrgamo od dela, kaj in kako vzdržujemo in negujemo našo slovensko kulturo in jezik. Ustvarili smo si društvene domove, podpiramo slovenske šole, pripravljamo proslave, imamo posamezne slovenske uspešneže in tudi naši športniki so na visoki ravni.

Tudi mi iz Melbournea in Geelonga smo pripravili zgodovino slovenske skupnosti v sliki in besedi ter zbrali naša ročna dela. Nikjer ni bilo nič omenjeno. V času Olimpijskih iger smo pripravili za razstavo v Sydneyu bogato zgodovino našega društva SD Planica Viktorija, fotografije iz vseh sedmih slovenskih festivalov v času štirinajstih let, v organizaciji Sveta slovenskih organizacij Viktorije (SSOV). Obiskovalci, ki so si ogledovali razstavo, so spraševali tudi o delu slovenske skupnosti v Viktoriji.

Pozanimala sem se kako je izgledala razstava naših klubov iz Viktorije. Nisem mogla izvedeti kaj se je zgodilo z našimi prispevki, kajti nihče ni znal povedati ali zaslediti naših zbirk. Škoda! Kje je vse to ostalo oziroma kam je vse to šlo? Vem samo to, da bomo drugič bolj previdni ali pa morda ne bomo niti sodelovali.

Ne delamo za pohvale ampak za obstoj slovenstva in zato smo vsaj omembe vredni. Ni čudno da se nam mladina vse bolj odtuja.

Draga Stanka in Florjan, vama čestitke da lahko vse to vzdržita in odkrivata ter poročata resnico. Prirčne pozdrave in še uspeha v bodoče. Lucija Srnc, Melbourne ▶

Draga Stanka,
Pošiljam naročnino in vas pozdravljam in vam želim vso srečo in zdravja še naprej. Čudim se, da se gotove osebe spotikajo nad vama, ki toliko dobrega storita za nas Slovence. S srčnimi slovenskimi pozdravi
C. Zdražil, VIC.

Spoštovana g. urednica!
Čestitam vam za resničen odgovor v članku G. S. št. 185, od g. Velepča o dvojnem državljanstvu in slovenski diaspori. G. Velepč je zamejen med "plan-kami" tam doma. Pogleda naj v bližnjo in daljno okolico da bo zasledil več slovenskih upokojencev, ki so se vrnili iz Avstralije, nazaj v svoj rojstni kraj in živijo na račun svojega dela v tujini. Dela svojih rok in ne na račun drugih, kot misli g. Velepč, ki piše pravljice, češ da slovenska diaspora nima zaslug za osamosvojitve Slovenije. Zakaj g. Velepč tako jokajoče in gospodovalno napada dvojno državljanstvo in slovensko diasporo? Otroci slovenskih staršev, rojeni v Avstraliji, imajo tudi dvojno državljanstvo. Slovenska diaspora je radi političnih in gospodarskih razmer obstajala že po I. svetovni vojni, po II. svetovni vojni pa seveda zaradi komunizma, nasprotnega mišljenja in odvzema premoženja.

Diasporo je treba poznati, jo živeti in... pisati resnico!
Lep pozdrav
Zoran Zele, Merrylands

Spoštovana, ljuba Stanka, piše vam spet Marcela Bole iz Melbourne. Moram reči, daje bilo pri nas v Melbourne vse drugače dokler ste vi živeli tukaj. Casi se spreminjajo, vse je moderno, za nas stare pa bi bilo najbolje da nas bi pomeli kakor smeti, ki niso več dobre niti za gnojnik. Verjemite mi, Stanka, da sem se bala tudi za vas v času Olimpijskih iger, saj ste bila preveč zaposlena - hvala Bogu, vzdržala ste in upam, da si boste zdaj malo oddahnili. Vse ste zelo lepo opisala da smo bralci Glasa Slovenije uživali kot da bi bili v Sydneyu. Čestitam tudi Florjanu Auserju in vsem, ki ste delali za slovensko skupnost. Jaz sem za to priložnost napisala pesem... ure in ure bi pisala, ljudje tega ne razumejo. Pišem, ker je to še vedno moje največje veselje. Želim zdravja in sloge vsem, ki garate za slovenstvo.
Marcela Bole, Melbourne

Za Glas Slovenije - Pišejo nam!

Dragi slovenski rojaki in rojakinje, če imate težave dobiti mednarodno "nepomembne" novice iz srbske Jugoslavije, samo prisluhnite slovenskim oddajam na SBS radiu. Namreč, ta "velikanski" problem vam bodo naše slavne Slovenke ga. Ličan in ga. Rizmal z velikim veseljem rešile. In mimogrede, ne pozabite, da jih povrh še mi, avstralski davkoplačevalci, plačamo za to njihovo "častno" službo in uslugo. Nepomembni rojak
Pavel Zorec, Sydney

Dragi naši!

Prav prisrčna vam hvala za trud in vlaganje časa za našo dobrobit. Prilagam ček za naročnino in za tiskovni sklad. Vas pozdravlja
M. Ropret, Old.

Spoštovani, čeprav sem upokojenec, vam pošiljam \$ 100 za tiskovni sklad, ker sem ogorčen nad "kaznijo" naših "velikih"
Sydneyčan

Uredništvo, pošiljam vam prisrčne pozdrave s poletne slikarske šole Charles Sturt University Bathurst NSW - Jasna Slebingar

TISKOVNI SKLAD Glas Slovenije

\$ 15.00 A. Markič; V. M. Ropret;
K. Bezjak; Ivanka Cirej
\$ 5.00 L. Čušin; \$ 20.00 I. Smolej;
\$ 50.00 L. Smec; \$ 25.00 M. Vogrin;
\$ 10.00 P. Zorec;
\$ 100.00 Sydneyčan
HVALA

Draga Stanka!

Pošiljam denar za naročnino in \$ 20.00 za vaš tiskovni sklad. Zelo sem vesel in zadovoljen ko berem Glas Slovenije, ki je edini, ki nam prinaša novice iz Slovenije. Želim vam in vsem ostalim uspešno novo leto 2001!
I. Smole, Griffith

Pišite nam!

Uredništvo Glasa Slovenije

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra OBVEŠČA

Obveščamo vas, da v tem času poteka vpis na študij na slovenskih visokih šolah. Kandidati, ki se želijo v letu 2001/2002 vpisati v 1. letnik dodiplomskega študija v Sloveniji, morajo prvo prijavo oddati do 8. marca 2001. Prijavo lahko oddajo na spletni strani www.vpis.uni-lj.si, če se vpisujejo na ljubljansko univerzo, ali na naslov www.vpis.uni-mb.si, če se vpisujejo na Univerzo v Maribor. Na obeh spletnih straneh so objavljeni tudi pogoji vpisa na oba visokošolska zavoda.

Slovinci brez slovenskega državljanstva morajo dokazila o dokončanem šolanju poslati najkasneje do 31. julija 2001 na sledeči naslov, če se vpisujejo na Univerzo v Ljubljani:

**Visokošolska prijavno-informacijska služba
Univerze v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 17. p. p. 524, 1000 Ljubljana, Slovenija; Telefon: 0011 386 1 589 2466**

v Mariboru:
**Služba za mednarodno sodelovanje
Univerze v Mariboru, Slomškov trg 15, 2000 Maribor, Slovenija
Telefon: 0011 386 2 235 5268**

Kandidati, ki so končali srednjo šolo v tujini naj za več informacij kličejo Veleposlaništvo RS v Canberri, tudi vlogo za nostrifikacijo spričeval lahko zainteresirani dobijo na Veleposlaništvu, kakor seveda tudi več informacij o študiju.

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Odpravnica poslov
Helena Drnovšek Zorko
Drugi sekretar
Marko Polajžer
Advance Bank Centre -
Level 6

60 Marcus Clarke Street
Canberra City
telefon: (02) 6243 4830
fax: (02) 6243 4827
Pisma in drugo pošto
poslati na naslov:

Embassy of
Republic of Slovenia
P.O. Box 284
Civic Square
Canberra ACT 2608

Domača stran na internetu:
<http://slovenia.webone.com.au>
E-mail: embassyofslovenia@webone.com.au

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat Avstralije
Častni konzul
Viktor Baraga
Trg Republike 3/XII,
Ljubljana 1000 Slovenija
Telefon iz Avstralije:
0011-1-425 4252
Fax iz Avstralije:
0011-1-426 4721

Republika Slovenija
Ministrstvo za zunanje zadeve
**Urad Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu
in po svetu**
Magdalena Tovornik
državna sekretarka
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana Slovenija
Tel: +386 1 478 22 91
Fax: +386 1 478 22 96
E-mail: urad.slovinci@gov.si

V enem stavku

Cene železniških vozovnic, cigaret, piva in alkoholnih pijač so se 1. februarja zvišale.

Svetovni slovenski kongres bo organiziral letos septembra simpozij na temo Veneti - naši predniki.

Končno je vladajoča politična struktura prehitela novinarje oz. vso javnost in začela uporabljati internet kot nov kanal za komuniciranje.

V industrijski coni Težno v Mariboru, kjer je bil včasih TAM, bodo v prenovljeni in sedaj več kot 10 let opuščeni tovarniški dvorani zasnovali linijsko proizvodnjo midi in mini avtobusov, namenskih tovornjakov in traktorjev; naložba bo stala 26,5 milijona nemških mark.

Slovenija in ZRJ sta med obiskom vladne delegacije iz ZRJ parafirali sporazum o trgovinskem in gospodarskem sodelovanju.

Predstavnik dveh podjetij iz Slovenije, ki sta se pred dnevi udeležila "alternativnega" srečanja slovenskih in srbskih gospodarstvenikov (v Beogradu je bilo že 70 slovenskih gospodarstvenikov) v beograjskem hotelu Metropol, sta ostala brez svojih avtomobilov znamke Audi A8 in A6 (kraja).

Slovenija je postala najpomembnejša tuja investitorica v BiH.

Nova kreditna banka Maribor je postala lastnica nekdanjega mariborskega hotela Slavija, ki bo odslej le poslovna stavba.

Slovenski avto leta 2001 je fiat punto.

Slovenijo so obiskali jugoslovanski novinarji. obiskali so novomeško Krko, podjetje Trimo Trebnje, ogledali so si Mercatorjev center v Ljubljani, v Kranju pa so obiskali podjetji Sava Tires in Planika, sprejelo jih je tudi vodstvo Gospodarske zbornice Slovenije.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj
(15. februarja 2001)

Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	213.5075
Avstrija (1 ATS)	15.5162
Francija (1 FRF)	32.5490
Italija (100 ITL)	11.0267
Nemčija (1 DEM)	109.1647
Avstralija (1 AUD)	123.0804
Hrvaška (1 HRK)	27.6535
Japonska (1 JPY)	2.0242
Kanada (1 CAD)	153.8128
Švica (1 CHF)	139.3106
V. Britanija (1 GBP)	340.0342
ZDA (1 USD)	235.1663

Zakon o popravu krivic

LJUBLJANA /STA/ - Državni zbor je opravil še zadnjo obravnavo sprememb zakona o popravu krivic in tako dal zeleno luč za njihovo uveljavitev. Upravičencem, žrtvam političnega nasilja in žrtvam vojne, je s tem podaljšal rok za vložitev zahtevkov za priznanje statusa in za vložitev revizije za že izdane odločbe do 31. decembra 2001. Rok za vložitev zahtevkov je sicer potekel že maja 1998, po tem datumu pa je na upravne enote prišlo še čez 1200 vlog iz tega naslova. Kot je poslankam in poslaneu pojasnil predlagatelj novele Franci Rokavec (SLS+SKD), ta ne pomeni širitve pravic, temveč na ustrezen način primerno in v razumnih okvirih podaljšuje z zakonom določeni rok. Poslanke in poslanci so tudi podprli dopolnilo, po katerem se bodo zahteve, ki izhajajo iz tega zakona in so bile vložene še pred njegovo uveljavitvijo, šteje za pravočasne in se obravnavale enako kot zahteve, vložene po njegovi uveljavitvi. Na ministrstvu za pravosodje so vse prošnje, prejete po izteku roka, evidentirali in jih niso zavrgli, saj so pričakovali sprejem novele, ki jo je že aprila 1998 vložil Leon Gostiša (SLS+SKD).

Komisija za izvajanje zakona o popravu krivic, ki jo vodi Janez Lukač, je odločala zgolj o priznanju statusa nekdanjega političnega zapornika oziroma o statusu po vojni pobite osebe. V primerih, ko je upravičencem priznala ustrezen status, je komisija zgolj ugotavljala obstoj pravice do odškodnine, v nobenem primeru pa ni odločala o višini odškodnine. Sicer pa je državni zbor zavrnil predlog poslanca Branka Kelemine (SDS), "naj pristojen organ na krajevno primeren način seznanjeni upravičenci s pravicami, ki izhajajo iz tega zakona".

Slovenski izdelki za ameriški trg

SLOVENSKE KONJICE /VEČER/ -

V Slovenskih Konjicah so predstavili potek ocenjevanja izdelkov domače in umetnostne obrti, ki jih je blizu 130 slovenskih izdelovalcev poslalo na vabilo organizatorjev projekta Edinstveno iz Slovenije. Izmed več kot 300 izdelkov jih bodo ocenjevalci izbrali okoli 70 za skupni nastop Slovenije na veliki prodajni razstavi daril, ki bo konec julija v Los Angelesu v Združenih državah Amerike. Izdelke je ocenila ekipa, sestavljena iz strokovnjakov iz Slovenije in predvsem iz Kanade. Ocenili so, da je kar nekaj slovenskih izdelkov tako dobrih, da jih bo ameriški trg takoj pograbil.

Janševi in Bajukovi odstopili

LJUBLJANA /STA/ - Poslanci opozicijskih SDS in NSi so odstopili z vodstvenih funkcij v državnem zboru. Potem ko niso dosegli dogovora o razmerju med koalicijo in opozicijo v dveh parlamentarnih nadzornih komisijah (za nadzor proračuna in javnih financ ter za nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami), so vročili odstopne izjave. Bodo pa kot člani še naprej sodelovali pri delu državnoborskih delovnih teles.

V SLS "prali, čistili in vzdrževali" mimo zakona

LJUBLJANA /STA/ - Računski sodniki so razpravljali o pravilnosti poslovanja državnega zbora v letu 1999. Slovenski ljudski stranki (SLS) so tega leta del mesečnih dotacij nakazovali na druge naslove, ne pa neposredno na strankin žiro račun.

Slovinci brez vizuma v ZDA

LJUBLJANA /MOREL/ - Ministrstvo za zunanje zadeve RS je bilo uradno obveščeno, da je bila s sprejemom zakona Visa Waiver Permanent Program Act 3767 Republika Slovenija uvrščena v Visa Waiver Permanent Program, ki slovenskim državljanom omogoča vstop v Združene države Amerike brez vizuma. Sedanji program brezviznega režima je bil do sprejema tega zakona v poskusni fazi. Tako slovenski državljani ki potujejo v ZDA kot turisti ali poslovno ali v tranzitu ne potrebujejo vizuma za vstop v ZDA, če tam ne ostanejo več kot 90 dni.

Pogrešani major Troha

/VEČER/ - Major Ladislav Troha, najprej je opozarjal na krizo avtoritete in anarhije v Slovenski vojski, potem pred parlamentom brenkal na kitaro in stavkal, potem izgubil službo, jo dobil nazaj, zdaj pa je za *Večer* prvič javno povedal, da naj bi bili napad na vozilo poslanca Zmaga Jelinčiča leta 1993 izvedli pripadniki specialne brigade Moris, a po naročilu Janeza Janše, takratnega obrambnega ministra. Zadnje novice: major Troha je pogrešan že skoraj en mesec, slovenska policija pa za njim ni našla niti najmanjše sledi.

Zemljevid kot dokaz

/STA/ - Poslanska skupina Jelinčičeve Slovenske narodne stranke (PS SNS) je zahtevala za ustavno presojo sporazuma med Slovenijo in Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju (vložila stranka LDS) priložila zemljevid, iz katerega je po njenem mnenju razvidna spornost sporazuma. Glede na predlagano širino obmejnega območja bi namreč hrvaški državljani po kopnem ali morju lahko nemoteno prestopili v Italijo, ne da bi opravili kakršnekoli mejne, carinske ali druge obveznosti. Na zemljevidu se vidi, da poteka maloobmejni pas, ki bi ga koristila Hrvaška, vse do slovenske meje z Italijo, in sicer po globini od morske obale do takšne globine, da zavzema oba mejna prehoda med Slovenijo in Italijo, Lazaret in Škofije. V PS SNS so prepričani, da bi Slovenija z ratifikacijo sporazuma izgubila suverenost nad svojim ozemljem, s sprejetjem sporazuma pa bi bili kršeni slovenski nacionalni interesi. Poleg tega bi bila ratifikacija sporazuma v neskladju s schengenskim sporazumom, saj bi v primeru vstopa Slovenije v EU kršili enega osnovnih dogovorjenih postulatov o nadzoru zunanjih mej EU.

Magdalena Tovornik v Mariboru

MARIBOR /VEČER/ - Nova državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu Magdalena Tovornik je obiskala univerzo v Mariboru zaradi utrjevanja znanstvenih vezi med Univerzo Maribor in v svetu uveljavljenimi Slovenci. Urad za Slovence po svetu bo moral izkoristiti intelektualne potencialne Slovencev, tudi razseljenih. Septembra bo že drugo srečanje znanstvenikov, ki ga pripravlja Svetovni slovenski kongres, tokrat bo v Mariboru. Tovornikova je izjavila, da se bo Urad izogibal "političnim opcijam, ki se včasih pojavljajo v nekaterih društvih..."

Na internetu že letos izpisek iz matične knjige, kasneje registracija, vozniško dovoljenje

LJUBLJANA /STA/ - V centru za upravno informatiko bodo predvidoma že v prvi polovici letošnjega leta omogočili pridobitev izpiska iz matične knjige prek interneta. Načrtujejo tudi podaljšanje voziškega dovoljenja, registracijo avtomobilov ali spremembo bivališca. Storitve bo mogoče opravljati s pomočjo elektronskega ključa, s katerim se bo uporabnik na internetnem portalu identificiral in oddal želeno vlogo. Za podeljevanje ključev za elektronsko poslovanje v upravi je pristojen oddelek sigov.ca. Ključ, ki bo v obliki kartice bo mogoče dobiti brezplačno, omogočal bo tudi podpis, ali pa zaščito določenih dokumentov. Varnost podatkov ni vprašljiva.

Na TV SLO nevzdržne razmere

LJUBLJANA /RAZNI MEDIJI/ - Potem, ko je Svet RTV SLO po preteku mandata starega generalnega direktorja zavoda RTV SLO Janeza Čadeža, tega istega ponovno izvolil, čeprav je računsko sodišče našlo sledi nepravilnega poslovanja, se zna zgoditi med novinarji in sindikati pravi upor. Slovenski mediji namreč že nekaj dni poročajo o nezadovoljstvu zaposlenih v TV hiši. Borimo se proti nepravilnostim, ki so se dogajale v hiši že dlje časa, pravijo. Sporno je tudi vprašanje koga bodo zaenkrat postavili za v.d. direktorja, saj so tudi proti tej izvolitvi Čadeža. "Gre za sindikalni boj in ne za politični..." je dejal Uroš Slak, predsednik aktiva novinarjev. Svet RTV katerega predsednik je Janez Kocijančič, je izvolil Čadeža, toda to izvolitev naj bi potrdil še Državni zbor. Novinarji zahtevajo naj ta upošteva njihovo mnenje in ne izbiri Sveta RTV. Storjene nepravilnosti imajo katastrofalne posledice, je med drugimi dejala Lidija Hren. Tako pa meni še večina zaposlenih na televiziji.

Slovinci niso čakali zaman dolga leta: Italija sprejela zakon o slovenski manjšini

TRST /DELO, VEČER, NOVI GLAS, PRIMORSKE NOVICE/ - Slovenci za italijansko mejo so dobili zakon, ki jih priznava kot Slovence od Milij in Trsta do Rezijske in krajev ob Nadiži, v tržaškem, goriškem in videmskem okraju.

Več na str. 9 in v angleški prilogi.

**Ustanovljeno
Društvo slovensko-
kubanskega prijateljstva**
LJUBLJANA /STA/ - V Ljubljani je bil ustanovni sestanek Društva slovensko-kubanskega prijateljstva. Kot je dejal eden od pobudnikov, predsednik SNS Zmago Jelincič, ki se je v Havani kot predstavnik DZ udeležil tretjega mednarodnega srečanja *Globalizacija in problemi razvoja*, je namen društva predvsem vzpostavitev kulturnih vezi.

Matjaž Rogelj na svetovnem tekmovanju računalništva
RIO DE JANEIRO /VEČER/ - V brazilskem Rio de Janeiru na neuradnem svetovnem prvenstvu v računalništvu zastopa Evropo študent četrtega letnika prava na Univerzi v Ljubljani Matjaž Rogelj. Osrednji del tekmovanja so predavanja tekmovalcev, ki pet dni zagovarjajo vnaprej oddano nalogo - Matjaževa obsega 1376 strani - in odgovori na vprašanja

50-članske mednarodne komisije ter številne publike v Mednarodnem centru Instituta Sat 5 v Rio de Janeiru. Matjaž Rogelj je postal evropski prvak pred štirimi leti na tekmovanju, ki ga je na vseh celinah pripravil omenjeni inštitut, in si tako pridobil pravico zastopati Evropo na letošnjem svetovnem prvenstvu. Rogljevi so tekmovalci prihajajo iz Avstralije, Japonske, Venezuele, ZDA in Južne Afrike, med njimi so trije doktorji znanosti in dva magistra. Rogelj je med vsemi najmlajši. Rogljev nastop je neposredno spremljalo kar 10.000 ljudi.

Nova očesna klinika

LJUBLJANA /DELO/ - V Kliničnem centru Ljubljana so s slovesno otvoritvijo sklenili največjo investicijo v zadnjih petindvajsetih letih, katere vrednost znaša 2,4 milijarde tolarjev. Nova očesna klinika se lahko pohvali z najsoodobnejšimi medicinskimi aparaturami, ki jih pogosto ne premorejo niti v razvitem svetu.

Kondomati - Za in proti

LJUBLJANA /INTERNET/ - V Sloveniji nameravajo ponekod v šolska poslopja postaviti kondomate, saj študije kažejo, da so v Sloveniji spolno aktivni že dijaki srednjih šol. Oglašja se vse več organizacij in tudi Cerkev, ki taka početja obsoja.

Vodja okrožnega državnega tožilstva Ptuj kriminalce?

LJUBLJANA /STA/ - Izvenobravnavni senat ljubljanskega okrožnega sodišča je potrdil pripor zoper dosedanjega vodjo ptujskega okrožnega državnega tožilstva Marjana Glavarja.

Kmečka družba postala največji lastnik sarajevskega dnevnika Oslobodjenje

LJUBLJANA, SARAJEVO /VEČER/ - Holding Kmečka družba je v sredo v Sarajevu podpisal pogodbo o dokapitalizaciji največjega neodvisnega dnevnika v Federaciji BiH, *Oslobodjenje* Sarajeva. Kmečka družba holding je tako z 39-odstotnim deležem postala največja lastnica omenjenega dnevnika. Sklenjeni posel predstavlja uresničevanje začrtanih ciljev skupine Kmečka družba pri širitvi dejavnosti na tuje trge in investiranju v perspektivne gospodarske panoge. Na uredniško politiko časopisa Kmečka družba ne bo vplivala, so izjavili v družbi.

NASVET

Če nameravate krasti, ukradite veliko. Za ukradeno kolo boste v časopisu s polnim imenom, za ukradeno tovarno le z začetnicami.

Evgen Jurč

Vrniti bodo morali vsa umetniška dela

LJUBLJANA /VEČER/ - Vlada RS je naložila ministrstvom, vladnim službam in vsem drugim organizacijam v javni upravi, da v roku 7 dni organizirajo delovne sestanke s predstavniki Narodne galerije, s ciljem, da se izvede pregled in popis umetniških del in se dogovori o vrnitvi tistih umetniških del, za katere strokovni izvedenci Narodne galerije ocenijo, da bi sodila neposredno v razpolaganje Narodne galerije, pod pogojem, da jih ministrstva ali druge organizacije v javni upravi ne potrebujejo nujno v reprezentativne namene.

Pričakovana življenska doba v Sloveniji se podaljšuje

LJUBLJANA /STA/ - Podatki o umrljivosti prebivalstva Slovenije v obdobju od leta 1995 do leta 1999 kažejo, da se je v tem obdobju umrljivost moških in žensk znižala, pričakovana življenska doba pa se je obojim podaljšala za eno leto. Podatki, ki jih je statistični urad objavil januarja, so tako pokazali, da se je po časnem zastoju v zniževanju umrljivosti v začetku devetdesetih let življenje v Sloveniji v drugi polovici devetdesetih pričelo ponovno daljšati. Analiza umrljivosti po statističnih regijah je pokazala, da v Sloveniji obstaja izrazita regionalizacija umrljivosti v smeri vzhod - zahod, ki je precej velika in trajna. Pri moških znaša ta razlika 2,7 leta, pri ženskah pa približno pol leta manj, vendar rahlo narašča. Tudi na splošno je umrljivost v vzhodni Sloveniji v vseh starostnih skupinah, razen med mladino, višja kot v zahodnem delu države. Tako imajo med otroki, ki so rojeni med letoma 1995 in 1999, najmanj možnosti za dolgo življenje tisti iz pomurske regije, še posebno, če so dečki. Razlika med pričakovanim povprečnim trajanjem življenja moških iz pomurske regije in žensk z Goriškega pa je skoraj 12 let. Analiza je tudi pokazala, da lahko v letih 1998-1999 rojen deček pričakuje 71,4 leta življenja, deklica pa 78,8.

Ljubljančani - otroci in mladoletniki iz premožnih družin ropali

LJUBLJANA /DELO/ - Na območju Ljubljane, še posebno v središču mesta, so policisti decembra in januarja opazili povečano število ropov in roparskih tatvin. Žrtve roparjev so bile običajno stare 15 do 18 let, njihovi napadalci pa niso bili nič starejši. Policija je prišla že 27 otrok in mladoletnikov.

Verjeli ali ne

Slovinci v deputatski prostozidarski loži

/PRIMORSKI DNEVNIK, SOBOTA/ - Publicist Andrej Dvoršak je bil v začetku devetdesetih v prvem valu Slovencev, ki so vstopili v deputatsko prostozidarsko ložo Ilirya na Dunaju. Po nekajmesečnem članstvu je iz nje izstopil in leta 1994 napisal knjigo *V znamenju lože*, v kateri je razkril začetke organiziranja slovenskih prostozidarjev; med drugim je objavil tudi imena nekaterih članov.

Reakcija je bila takojšnja: Dvoršaka in *Slovenske novice* je eden od akterjev tožil zaradi kršitve zasebnosti in osebnostnih pravic. Njegova knjiga se je namesto v knjigarne preselila v bunker. Po šestletnem pravdanju je decembra lani ustavno sodišče dosodilo, da ni razlogov za onemogočanje razširjanja te knjige. To je doslej prva knjiga, v kateri slovenski avtor o prostozidarstvu piše iz lastnih izkušenj, pa tudi v tujini jih ni ravno veliko. Dvoršak:

"Deputatsko ložo Ilirya so ustanovili 21. marca 1991 na Dunaju, v njej smo bili Slovenci in Hrvati, delovanje so kasneje prenesli v Gradec in Celovec. Imela je nalogo ponovno vzpostaviti prostozidarstvo v Sloveniji, in to je kar uspešno počela. Po izidu knjige se je stvar malo zapletla in slovenski del je januarja 1994 v Celovcu dobil svojo deputatsko ložo *Dialogus*, Hrvati pa so istega leta v Zagrebu ustanovili *Veliko ložo Hrvaške*. Slovenci so šele 16. oktobra 1999 ustanovili svojo *Veliko ložo* na Sori pri Medvodah. Prišlo je 176 bratov iz osmih držav, ki so prinesli luč, kot se temu reče. V Dragomeru so spomladi 2000 ustanovili še Stari in sprejeti škotski obred - AASR. Tam je tudi prostozidarski tempelj z 'belo mizo' in vsem, kar spada zraven... O številu lahko le domnevam. Za delovanje velike lože morajo obstajati vsaj tri modre - Janezove lože. Vsaka od njih mora imeti vsaj sedem bratov mojstrov ter ustrezno število pomočnikov in vajencev. Povprečno naj bi bilo v vsaki loži okrog 40 ljudi. Poleg tega imamo še več kot 20 mojstrov najvišje. 33. stopnje škotskega obreda, ki so bili sprejeti po hitrem postopku, in ustrezno število na nižjih stopnjah AASR. Domnevam, da je v slovenskih ložah že nad 110 framasonov, vsekakor pa jih je manj kot 300... Dejstvo je, da je to organizacija, v kateri se zbirajo in kopičijo različne informacije, ki jih tisti, ki so inicirani, znajo uporabiti sebi in bratovščini v prid. Framasoni si prizadevajo spremeniti svet, družbo, in to javno priznavajo. V ozadju je vedno lobiranje. Če je prostozidar sodnik, policist ali državni uradnik, vpliven poslovnež, bo bratu masonu naredil uslugo."

Slovenija, moja dežela

Kako so se v Sloveniji spremenile prehranjevalne navade

Gostje ljubljanskih restavracij in kupci v trgovinah se od pojava boleznih norih krav nekoliko bolj zanimajo za poreklo mesa, poraba govedine se je nekoliko zmanjšala, vendar pa gostje še vedno jejo govejo juho in kupujejo mleko v nespremenjenih količinah. Nekoliko so se torej spremenile njihove navade, večjega preplaha pa še ni. Ljudje najbrž še niso dovolj obveščeni o možnih tveganjih pri uživanju posameznih izdelkov, saj je zanimivo, da se poraba goveje juhe ni spremenila, medtem ko se je poraba govega mesa zmanjšala, strokovnjaki pa opozarjajo, da je prav kostni mozeg lahko najbolj škodljiv.

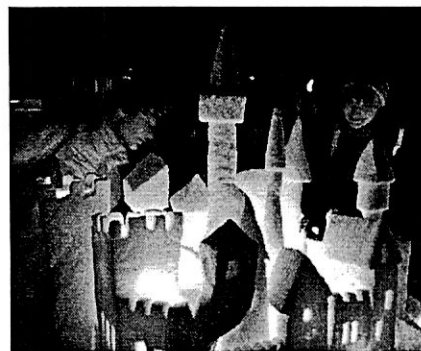
V ljubljanski restavraciji **Figovec**, kjer sicer največ jedi pripravljajo iz konjskega mesa, opažajo spremembo prehranjevalnih navad svojih gostov. Ti veliko manj posegajo po govejem mesu. Tudi povpraševanje po solatnih in zelenjavnih krožnikih se ni spremenilo. V gostilni **Šestica** prav tako prodajo manj govedine, je pa na ta račun porasla poraba svinjine in divjačine. V Maxi-marketovi restavraciji **Maxim**, kjer so spremenjenim navadam gostov prilagodili tudi jedilnike, gostje sedaj naročajo veliko več zelenjave, zelenjavnih krožnikov, solat, od mesnih izdelkov pa, tako kot v drugih restavracijah, bolj posegajo po svinjini in divjačini, medtem ko se poraba goveje juhe ni spremenila. Nakupovalne navade so nekoliko spremenili tudi kupci v ljubljanskih trgovinah. Večje trgovine v prestolnici so dobro založene s tako imenovanimi bio, zdravimi izdelki. To pomeni, da ponujajo sojine kosmiče in sojino mleko, zamrznjene morske sadeže, zelenjavne polpete in tako naprej. Poraba oziroma nakup teh izdelkov se ni bistveno povečal, saj so ti izdelki ponavadi tudi dražji. Prodajalke pravijo, da za nekaj odstotkov več prodajo le zelenjave, sicer pa večjih sprememb v nakupovalnih navadah ni. Mesarji v trgovinah, kjer imajo poseben oddelek z mesom, pravijo, da ljudi zanima, kakšnega porekla je meso, in čeprav je meso slovensko, kupujejo manj govedine in več mesa piščancev, ki pa jih prav tako hranijo z antibiotiki. Ljudje kupujejo v enakih količinah kot prej tudi mleko in mlečne izdelke. So pa ta čas zadovoljni v ribarnici na ljubljanski tržnici, saj prodajo veliko več rib, rakov in školjk.

Na Obali se je povečal nakup ribjih konzerv. Povpraševanje po mesu v obalnih trgovinah ni nič manjše, zatrjujejo trgovci, prav tako pa ne opažajo povečanega zanimanja za naravna, biološko pridelana in predelana živila ter tako imenovana varovalna živila. Kot vse kaže, so se kupci kar sprijaznili z dejstvom, da so že vsa živila bolj ali manj predelana, poleg tega pa na Obali, razen pri nekaj deset domačinkah, ki na tržnicah ponujajo na letne čase vezane pridelke, bioloških pridelkov skoraj ni mogoče kupiti. V nekdanji trgovini **Jestvina** (sedaj Mercator) v Portorožu posebne poličke z naravnimi in varovalnimi živili nimajo. O njej niti ne razmišljajo, saj nameravajo trgovino v kratkem zapreti. V košarici se znajde deset ali dvajset dekagramov nemastne salame, kakšen jogurt in morda še hrenovka. Opažajo, da se je povečal nakup ribjih konzerv, medtem, ko razne mesne paštete in druge mesne konzerve ne gredo v promet. Prav tako se je zmanjšalo povpraševanje po mesu nasloph, in ne le po govedini, pa tudi kupna moč, menijo trgovke, se opazno zmanjšuje. Nasprotno pa se v koprskem **Hipermarketu** upadanje kupne moči prav nič ne pozna. Kupci do vrha napolnijo že tako velike nakupovalne vozičke in v njih še vedno najdejo tudi vsaj en kos mesa. Povpraševanje po mesu in mesnih izdelkih ni tod nič manjše kot je bilo pred "mesno afero". Je pa res, da stranke zahtevajo podatke, predvsem hočejo vedeti, od kod je meso in kako je bila živina hranjena. Kaj pa ponudba bioživil? Kar se tiče suhega sadja in dietnih izdelkov, so zelo dobro založeni, slabša je ponudba že gotovih in napol pripravljenih kitajskih ali mehiških jedi, za sveže sadje in zelenjavo pa tudi sami priznavajo, da bi povpraševanje po bioloških pridelkih zagotovo bilo, a menda ne morejo najti ustreznih pridelovalcev. Tudi v koprskem **Tušu** ne ponujajo nič posebnega. Zelenjava in sadje sta večinoma kupnega izvora, biološko pridelanih in predelanih živil pa je komaj za vzorec. Sicer pa kupci po njih sploh ne povprašujejo.

Kaj pa gostilne in restavracije? Vegetarijanstvo se, čeprav prav plašno in počasi, prebija tudi v slovensko **Istro!** Ribe in morski sadeži so še vedno na prvem mestu, gostje pa povprašujejo tudi po zelenjavnih vegetarijanskih specialitetah. V gostilni **Bivij** v Bivju si poleg ponudbe bogatega samopostrežnega solatnega bifeja gostje lahko privoščijo še pečeno ali kuhano zelenjavo, zelenjavne zrezke, zelenjavo na žaru in zelenjavne juhe. V restavraciji **Skipper** sredi koprskih marine so na jedilnem listu pretežno morske dobrote, ki so že sicer znano varovalno živilo. V pivnici **Kapitol** v Seči ponujajo dokaj pestro izbiro vegetarijanskih jedi: pri njih lahko poleg pečene in kuhane zelenjave ter vegetarijanskega krožnika okušajo jurčke na žaru, pa njoke ali testenine z gobovo, sirovo in paradižnikovo omako ali z morskimi sadeži in kislom zelje brez mesa, premorejo pa tudi solatni bar. Gostinska ponudba brezmesnih jedi v slovenski Istri je torej dokaj skromna in predvsem neizvirna.

POD PECO

/VEČER/ - Kar deset tisoč ljudi se je zbralo pod koroško goro Peco, kjer so že devetih zapored iz dolgoletnega spanca skušali prebuditi legendarnega kralja Matjaža. Več kot tristo mladih in manj mladih iz vse Slovenije in tujine je s celodnevni garanjem v mrazu sneg spreminjalo v gradove, ki so zvečer zažareli v vsej svoji lepoti.

PORTOROŽ

/VEČER/ - Prva plavajoča pošta: Po zimovanju v izolski marini in rednih vzdrževalnih delih bo katamaran Prince of Venice na prvo letošnje plovbo krenil v soboto, 24. februarja, ko bo potnike odpeljal na ogled znamenitega beneškega karnevala. Ladja, lani je v beneško laguno prepeljala 30.000 tujih in domačih turistov, bo izletnike pričakala z novimi talnimi oblogami in prenovljenimi sedeži. S Pošto Slovenije so se dogovorili za novost: v letošnjem poletju bodo vsi katamaranovi potniki po obisku Benetk razglednice, namenjene svojim dragim, lahko oddali kar na ladji, kjer bodo poleg posebnega poštnege žiga in nabiralnika na voljo poštne znamke.

ZGORNJA LUŠA

/VEČER/ - Da bi prispevali k raziskovanju kulturne dediščine ter obenem slovenski javnosti približali kakovostno arhitekturno dediščino, je podjetje RIKO HIŠE pripravilo akcijo z naslovom **Iščemo najstarejšo in najlepšo leseno hišo v Sloveniji**. Akcija je potekala vse leto, slavnostna razgalitev zmagovalk pa je bila v Miklovi hiši v Ribnici. Med sedeminštiridesetimi prijavljenimi hišami je strokovna komisija izbrala absolutno zmagovalko, Kavkarjevo kajžo v vasi Zgornja Luša v Škofjeloškem hribovju Kavkarjeva kajža, absolutna zmagovalka akcije, je bila nekoč logarska koča škofjeloških škofov.

PTUJ

/VEČER/ - Na Ptuj bodo konec februarja organizirali 41. kurentovanje. Organizatorji letošnjega ptujskega kurentovanja želijo v mesto pripeljati čim več obiskovalcev (v ta namen bodo pripravili celo posebne vlake in avtobuse), ki bodo lahko uživali v etnoloških in zabavnih vsebinah po ulicah in gostinskih lokalih ptujskega srednjeveškega jedra. Na osrednjem karnevalskem sprevodu v nedeljo, 25. februarja, pričakujejo vsaj 30.000 ljudi, ki si bodo lahko ogledali preko 1500 udeležencev sprevoda.

PIVKA

/SOBOTA/ - Najstarejši del cerkve na Silentaboru je zgrajen v gotskem slogu in v njem so freske iz 15. stoletja. Najmlajši del cerkve je zvonik, ki so ga zgradili leta 1630. Ko so se v Pivki pred poldrugim letom odločili za obnovo strehe na cerkvi in zvoniku, niso pričakovali, kakšna skrivnost se jim bo razkrila. Ker časa za snemanje vgrajene plošče ni bilo več, so jo le fotografirali, nato pa ponovno pokrili s streho. Da gre za glagolico, so v Pivki sklepali že takoj po najdbi, pred nedavnim pa jim je vsebino napisal razvozlat profesor Stanislav Gilič z reške fakultete. Potrdil je, da gre za nagrobni kamen, ki je ohranjen v celoti, in verjetno izvira s pokopališča ob cerkvi. Na gornjem delu je v sredini majhen latinski križ, na desni pa stilizirano drevo. Napis je sestavljen iz letnice - 1572, ki je izpisana v arabskih črkah in glagolici. V naslednjih treh vrstah napis pripoveduje, da pod tem kamnom počiva telo Jerkovo. V spodnjem delu plošče pa je vklesanih še več križev. Napis v glagolici je za zdaj edini, doslej odkrit na Pivškem.

MARIBOR

/STA/ - Na Mariborskem Pohorju so predali namenu novi **Aparthotel Pohorje** s tremi zvezdicami. V hotelu, ki bo popestril turistično ponudbo na tem delu Pohorja, so uredili 54 apartmajev, dvorano za športne aktivnosti, savno, fitness, kongresno dvorano in restavracijo. Novi turistični objekt med zimsko-turističnima centroma Belvue in Areh bo obratoval vse leto. Izgradnja Aparthotela Pohorje, ki stoji na lokaciji nekdanjega Železničarskega doma, je stala okoli 550 milijonov tolarjev.

Usoda mariborskega letališča je v rokah države. Ali bo vanj vstopila vlada ali ga bodo kupili domači ali tuji interesi.

Kultura Slovenija, Avstralija

8. februar - Prešernov dan - Slovenski kulturni praznik

LJUBLJANA /STA, DELO, VEČER/ - Ob kulturnem prazniku so po vsej Sloveniji potekale številne prireditve in slovesnosti. Osrednja državna slovesnost je bila v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, kjer so podelili Prešernovo nagrado in nagrade Prešernovega sklada, "prešerno" pa je bilo po državi tudi naslednji dan, saj so se največjemu slovenskemu pesniku poklonili v vseh večjih mestih, pa tudi v zamejstvu. Prešernova Vrba je oživila, ko je pred Prešernovim spomenikom potekala krajša slovesnost. V pesnikovi rojstni hiši so pripravili spominsko slovesnost, zaprli pa so tudi 3. decembra lani odprto spominsko knjigo in jo uvrstili med muzejske eksponate Prešernove rojstne hiše. S tem dejanjem so simbolno zaključili bogato dogajanje v Prešernovem letu kulture - v letu 2000.

Visok jubilej operne pevke Božene Glavak

LJUBLJANA /VEČER/ - S predstavo *Rusalka* in z vlogo *Ježibabe* je slovenska ugledna in priljubljena operna in koncertna pevka **Božena Glavak** kar skromno praznovala na odru 45 let umetniškega dela.

Teden slovenske drame

KRANJ /VEČER/ - Na 31. Tdnu slovenske drame, ki bo potekal od 9. do 17. marca letos, se bo na odru Prešernovega gledališča v Kranju zvrstilo naslednjih sedem tekmovalnih uprizoritev festivala: *Kamenje bi zagorelo* Rudija Šeliga, v izvedbi igralskega ansambla SNG Drama Ljubljana (krstna uprizoritev), *Škofjeloški pasijon* v adaptaciji in režiji Mete Hočevar ter izvedbi ansambla SNG Drama Ljubljana, *Zalezujoč Godota* Draga Jancarja v režiji Vinka Moederndorferja in izvedbi ansambla Drame SNG Maribor, *Ubijalci muh* Matjaža Zupančiča v režiji Mileta Koruna in izvedbi ansambla SLG Celje (krstna uprizoritev), *Vlak cez jezero* Zdenka Kodriča v režiji Mileta Koruna in izvedbi ansambla PG Kranj (krstna uprizoritev drame, ki je leta 1999 prejela Grumovo nagrado za najboljšo slovensko dramsko besedilo), *Ta veseli dan ali Matiček se bo oženu* Antona Tomaža Linhartarja v režiji Vita Tauferja in izvedbi ansambla SSG Trst ter *Tistega lepega dne* (priredbno znamenite novele Cirila Kosmača podpisuje Srečko Fišer) v režiji Borisa Kobala in izvedbi ansambla PDG Nova Gorica.

Stol "Neiztrohnjeno srce" za SAZU

LJUBLJANA /STA/ - Teodor Lorenčič, filozof, pesnik in oblikovalec pohištva, je predsedniku Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) akademiku dr. Francetu Berniku izročil lesen stol, ki ga je v spomin na pesnika Prešerna poimenoval *Neiztrohnjeno srce*. Na slovesnosti je Lorencic akademiku Berniku predal notarsko overjeno listino s sliko stola.

Pavla Gruden 80-letnica

"Dozorel večer.
Skrivnost v oseh vsemirja
pelje svoje v mir."
/Haiku P.G./

Pavla Gruden, rojena februarja 1921 v Ljubljani, živi v Avstraliji (Sydney) od leta 1948. V Sydneyu je bila vsa leta povezana s slovensko skupnostjo. Pisala je publicistične članke, pesmi, haikuje... ki so bili objavljeni v različnih časopisih, revijah, knjigah, zbornikih. Bila je ustanoviteljica SALUK-a in literarne revije *Svobodni razgovori*, ki so izhajali polnih osemnajst let (decembra 2000 je izšla zadnja številka, uredil jo je Lojze Košorok; v teku let je bil urednik Jože Zohar, Pavla pa zadnjih nekaj let). Leta 1994 je izdala samostojno zbirko haikujev *Snubljenje duha*. Boris a. Novak je ob njeni pesniški zbirki med drugim zapisal: "*Snubljenje duha* predstavlja enega izmed najlepših dosežkov haiku poezije v slovenskem jeziku... trivistična Pavle Gruden torej predstavlja haiku treh svetov - forma je Japonska, duh evropski, življenska izkušnja pa avstralska. In duša? Duša je slovenska." Pavli želimo da bi bila še dolga leta tako zdravo razsodna in čila kot je danes, pri svojih osemdesetih. Da bi ji življenske moči še naprej omogočale prepuščanje filozofskim knjigam, ki jih tako rada bere. Da bi ji usoda podarila še veliko radosti v njenem specifičnem okolju in da bi imela moči zbrati vse dragulje iz svoje bogate zbirke razmišljanj, sanjarjenj in jih nekega dne podarila svojemu narodu, takrat ko ...

"dozorel večer, skrivnost v oseh vsemirja pelje svoje v mir."

Stanka Gregorič

Dokumentarec o Prešernu

LJUBLJANA /DELO/ - Polurni dokumentarni film Dr. France Prešeren, scenarista, režiserja in producenta Milana Ljubiča, posnet ob 200-letnici pesnikovega rojstva, je na videokasetah od novembra do konca januarja kupilo čez 300 slovenskih šol. Film so prikazovali na šolskih proslavah, po razredih, ob ogledu filma so proslave dopolnjevali z nastopi dijakov, z recitacijami Prešernovih pesmi, z branjem dijaških spisov o pesniku in podobno.

Kaj je Prešeren rekel o...

LJUBLJANA /JANA/ - Pri založbi Mladinska knjiga je izšla knjiga Jureta Zupana *Kaj je Prešeren rekel o...* V njej je Zupan poleg prešernovih pesmi objavil tudi verze, urejene po abecednem redu samostalnikov, ki jih je Prešeren uporabljal v svojem pesnjenju. Tako si na primer bralec lahko poišče kaj je Prešeren rekel o dekletih, vinu ali Slovencih.

Čar skrivnosti goriške igralk

GORICA /JANA/ - V prostorih goriške Državne knjižnice v Italiji je združenje Kinaetelje v spomin na slavno filmsko in gledališko igralko Noro Gregor, rojeno 3. februarja 1901, pripravilo razstavo. V tridesetih letih je bila velika igralka na Dunaju, v Berlinu, Hollywoodu, Parizu in nazadnje v Latinski Ameriki.

Srečanje na "Šubički" ob Plečnikovi in Prešernovi obletnici

Velikega arhitekta
Jožeta Plečnika (1872-1957),
ki je ustvarjal v Pragi,
na Dunaju in v Ljubljani,
se spominjamo 7. januarja -
obletnica smrti in
23. januarja - obletnica

LJUBLJANA /STA/ - V počastitev rojstnega dne arhitekta **Jožeta Plečnika** in Prešernovega praznika so nekdanji dijaki gimnazije Jožeta Plečnika, znamenite "Šubičke", letos drugi pripravili razstavo in srečanje, ki je bilo 6. februarja v avli tretjega nadstropja gimnazije Jožeta Plečnika na Šubičevi 1 v Ljubljani.

O prvi slovenski pesnici

LAŠKO /VEČER/ - V petek, 16. februarja so na odru Kulturnega centra v Laškem uprizorili monodramo Ervina Fritza *Marčni veter* ali *Fani piše Francetu*. Drama je posvečena 200. obletnici rojstva Franceta Prešerna. Govori o življenju in delu prve slovenske pesnice **Fany Hausmann**, ki je živel v dvorcu Novo Celje, o pomladi narodov ter o vlogi in moči napredne in nadarjene ženske v tistem času. V Prešernu, ki naj bi mu tudi pisala, pa je očitno našla sorodno dušo. Monodramo je režiral Miha Alujevič, igrala pa Maja Štomar.

Trnovski terceti

LJUBLJANA /DELOFAX/ - V KUD France Prešeren se je v sredo, 31. januarja, pričel tradicionalni, letos že osmi Ljubljanski pesniški festival *Trnovski terceti*, ki ga KUD France Prešeren in Društvo slovenskih pisateljev organizirata že od leta 1994. Festival je potekal do 2. februarja. Prvi dan so nastopili hrvaška pesnica Tatjana Gromaca, švicarski pesnik Pascal Rebetez in Ifigenija Simonovic. V četrtek, 1. februarja pa so se predstavili poljski pesnik Pawel Marcinkiewicz, Primož Čučnik in gost s Poljske Jacek Podsiadło. Zadnji dan pa Neža Maurer, hrvaški pesnik Delimir Rešicki, Vida Mokrin-Pauer in Andrej Trobentar.

Zapisali so še v ...

DELO

V prilogi Znanost (sreda, 7. februarja) se je novinarka Dela Dragica Bošnjak pogovarjala z dr. Marjanom Drnovškom, raziskovalcem na Inštitutu za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU, in dobitnikom zlatega znaka ZRC SAZU za leto 2000 "za študije, ki pomenijo temelj zgodovine izseljevanja slovenskih ljudi in vpetosti slovenskih migracij v evropski prostor.

Dr. Drnovšek je med drugim dejal: "...Če ne drugega, lahko zatrdim, da ni slovenske družine, ki ne bi imela v preteklosti in še vedno ima nekoga v tujini. In zaradi njih, in tudi nas samih, je pomembna skrb za ohranjanje vedenja o njihovi preteklosti in sedanjem obstoju oziroma postopnem izginjanju. Država je že naredila nekaj korakov, tako znanost kot kultura, še vedno pa nimamo izdelane celovite državne strategije odnosa do Slovencev po svetu in njihovih potomcev. Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU si prizadeva s konkretnimi izvedenskimi razmišljanji pri izdelavi strategije, s svojim raziskovalnim delom in popularizacijo njegovih rezultatov pa prispeva k dvigu zavesti o slovenskem izseljenstvu, tako doma kot v svetu..."

BLIC NEWS

Neslavna končnica obiska slovenske gospodarske delegacije v Beogradu ne bo odločilna za sodelovanje med državama, vendar utegne pomeniti jeziček na tehtnici, ko se bo odločalo o rokih za podpis poslovnih pogodb. Nedopustno je namreč, da so članom slovenske delegacije, ki so prišli po desetih letih v državo, s katero bi radi vsestransko sodelovali, ukradli dva avtomobila in 500 DEM, piše beograjski tednik *Blic News*.

Slovenci so neodvisno od tega, blago rečeno, neprijetnega dogodka, ošтели kolege iz Srbije. Med javnimi nastopi pa tudi med konkretnimi pogovori s prihodnjimi partnerji so jim namreč odkrito sporočili, da je nekdanje dobro sodelovanje resda priporočilo, nikakor pa ne tudi zagotovilo za prihodnje posle. Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) Jožko Čuk je za *Blic News* dejal, da Jugoslaviji manjka "poslovne higiene". Na slovenskem tržišču je mogoče prodati samo blago, ki je iskano tudi na tržiščih držav Evropske unije, prav tu pa je omejitev za trgovinske stike med Slovenijo in Jugoslavijo. Večina jugoslovan-

DELO - SOBOTNA PRILOGA

/P.P. POŠTNI PREDAL 29. 3. FEBRUAR 2001 - PIŠE DR. LUDVIG ČANŽEK/

O časopisu *Demokracija*, Čanžek med drugim piše: "...Družbo Vedo (ki je izdajala *Demokracijo*) smo ustanovili leta 1995, potem, ko sem vplačal 107.000 DEM (moji prihranki od poštenega zaslužka v času, ko sem delal v Švici), dva druga partnerja sta prispevala vsak po 4.300 DEM. Od začetka leta 1997 vodi Vedo kot v.direktorja ga. Vida Kocjan. V tem času je bil zapravljen ves osnovni kapital (115.600 DEM) in družba ima za okoli 18 milijonov neporavnanih obveznosti... Zaradi pomanjkanja denarja v jeseni 1998 Veda ni mogla več izdajati *Demokracije*. Zato sem ustanovil in sam brezplačno vodil novo podjetje Nova obzorja d.o.o., ki je prevzelo časopis (izhajal je dvakrat tedensko). Zaradi nesoglasij z g. Janezom Janšo sem se poleti 1999 umaknil, družbo je prevzela stranka SDS (Socialdemokrati), lani poleti pa jo je prevzel avstralski Slovenec in veliki podjetnik g. Dušan Lajovic..."

slih izdelkov namreč ne more dlje kot do meje ZRJ, je izpostavil Čuk. Doslej so slovenska in srbska podjetja že sklenile nekaj pogodb, vendar to še ne pomeni, da bi lahko v nekaj mesecih prišlo do razmaha gospodarskega sodelovanja. Čuk je poudaril, da ta podjetja vstopajo v posle v Srbiji na lastno tveganje, saj zaenkrat ni pravno urejena varnost naložb. Dokler ne bo tako, pa slovenski gospodarstveniki ne bodo prihajali na tržišče ZRJ kot "gosi v meglji" in se izpostavljali nevarnosti, da jim kdo "odnese" veliko več, kot sta dvojce vozil znamke audi ali 500 DEM, piše *Blic News* v komentarju z naslovom *Higieniki z Alp*.

WWW.KABI.SI

Slovenci imamo najbolj bogato in razpisno obveščevalno službo na svetu. Za Slovensko obveščevalno - varnostno agencijo, na kratko imenovano Sova je v letošnjem proračunu namenjenih 3,6 milijarde tolarjev. Gre za vladno službo, v kateri naj bi bilo zaposlenih okoli 360 ljudi, kar pomeni, da pride na zaposlenega kar 160 milijonov tolarjev denarja. Se enkrat toliko pa bo služba porabila v novem, prihodnjem proračunskem letu. Slovenija s takšno močno in bogato varnostno - obveščevalno službo postaja država z vse bolj nadzorovanimi državljani.

VEČER

Major Troha, ki se je v Sloveniji zapisal v časopise zaradi gladovanja pred Obrambnim ministristvom in hotel dokazati, da so se tam dogajale nepravilnosti, je zdaj ponovno stopil v javnost in to s trditvijo, da naj bi takrat minister za obrambo Janez Janša leta 1993 neposredno ukazal svojim podrejenim, Krkoviču, Njavru, Suhadolniku in Osolniku, da zastrašijo poslanca Zmaga Jelinčiča in postavijo pod njegov avtomobil eksploziv. Troha je bil pripravljen ponoviti izjave pred sodiščem in je dejal:

"Mislim, da prihaja čas, ko bodo v javnost prišle še nekatere druge resnice."

Iz odgovora Janeza Janše v Večeru: Novinar Večera Blaž Zgaga je v sobotni številki nekoč bolj verodostojnega časopisa zapisal, da naj bi Moris aprila 1993 izvedel teroristični napad na prazen avtomobil poslanca Jelinčiča, da naj bi navodila za izvedbo napada dal poveljnik brigade Anton Krkovič, njemu pa naj bi to naročil obrambni minister Janez Janša. Nič od tega ni res. Takšno pogreto zgodbo lahko po sedmih letih in po morlu črnili, ki je bilo leta 1993 prelito na to temo, napleteničita le novinar Zgaga in pojoči major Troha. Zgodba je ena izmed tako imenovanih "diskvalifikacijskih" priprav na Depalo vas, po kateri je sledila tudi politična likvidacija tedanjega obrambnega ministra. Takratna kriminalistična služba v osebah Mitje Klavore in Draga Kosa je skušala ob nesramnih Jelinčičevih obtožbah, ki je za vse skupaj že takoj obtožil Moris, zadevo na vsak način naprti ministristvu za obrambo in prek tega seveda meni.

... Vedelo se je, da Jelinčiču, potem ko je po volitvah konec leta 1992 obrnil ploščo, razpada stranka, da mu jih je od dvanajstih poslancev ostalo le še nekaj in da skuša pozornost odvrti drugim. Vedelo se je, da je njegov polbrat Danilo Riznar pirotehnik, da je bil v hrvaški gardi in da je znan po izdelavi različnih peklenskih strojev. (Kot smo lani prebrali v slovenskih dnevnikih, je bil "aktiven" tudi pred dvema letoma, hišna preiskava marca 2000 pri njem oziroma Jelinčičevi materi je odkrila vrsto eksplozivnih naprav, sojen pa je bil, zanimivo, ravno zaradi podtaknjene bombe pod avtomobil R. H. aprila 1999 pred diskoteko v Spodnjih Pirnicah. Tokrat je bil avtomobil poln, potnika ranjena, eksploziv pa menda kar močan.) In vedelo se je, da je Moris resna vojaška enota z velikimi zaslugami za slovensko osamosvojitve in ne skupina solarjev, ki bi se ukvarjala s petadani. Preiskava je namreč na Jelinčičev avtomobil odkrila le nekaj manjših poškodb...

Janez Janša, aprila leta 1993 minister za obrambo RS

VEČERNJI LIST, STA

Dr. Amir Pleho, nekdanji član komisije zveznega izvršnega sveta nekdanje SFRJ za strupe, sevanja in kemične materiale, je v pogovoru za zagrebški *Večernji list* povedal, da mu je drugi član komisije, že umrli slovenski profesor Samo Modic, tedaj odkril skrivnost o katastrofalnih posledicah proizvodnje poliklora v Beli Krajini, ki bo po njegovih besedah posledice čutila še 200 let.

"Prvi znaki zastrupitve so bili nenavadni prašiči z iznakaženimi mladiči, nenavadno zelje, spremembe pri ljudeh, zlasti pri nosečih ženskah," je dejal Pleho in dodal, da vzroke te katastrofe prikrivajo še danes.

Pleho je po lastnih navedbah ugotovil, da je nekdanja Jugoslovanska ljudska armada (JLA) izdelovala radioaktivne tulce streliva kalibra do 20 milimetrov in da si lahko le misli, koliko milijonov jih je JLA izstrelila v vojni na Hrvaškem in v drugih vojnah na območju nekdanje Jugoslavije. Dejal je tudi, da streliva, ki so ga nedavno našli v Hadžičih in o katerem je pisal svetovni tisk, niso izstrelile sile zveze NATO, ampak ga je proizvedla nekdanja JLA. Po njegovem mnenju je zgodba o osiromašenem uranu samo politična igra proti Američanom, saj je bilo območje nekdanje SFRJ onesnaženo še pred prihodom zavezniških sil. Pleho je še dejal, da so na beograjski Vojaško-medicinski akademiji v strogi tajnosti izdelovali bojne strupe, zaradi katerih je največjo ceno plačala prav Srbija. Ob tem je dodal, da so lani na črnogorski obali zabeležili primere kožnih boleznih prav zaradi onesnaženosti morja s strupi, ki so v morje prišli preko rek iz notranjosti.

OSLOBODJENJE, VEČER

Sarajevsko *Oslobodjenje* (kateraga večinski lastnik je od pred nekaj dni slovenska Kmečka družba), je 1. februarja 2001 ponudilo pojasnilo, zakaj so vojaki Sforja in Kforja zboleli za levkemijo in rakom. Navaja, da krivec ni osiromašeni uran, marveč sintetično, izolacijsko olje poliklorbifenil (PCB), torej snov, znana z več kot 30 imeni, najpogostejša pa so piralen, askerol in permalen. Vse do svetovne prepovedi v 80. letih prejšnjega stoletja so ga v BiH najpogostejše uporabljali v električnih objektih, predvsem v transformatorjih in transformatorskih postajah. Rok za njegovo uničenje s posebnim postopkom v toplotnih obratih z visokim pritiskom je bilo leto 1993, vendar pa se ga v BiH niso držali in zato to olje še zmeraj obstaja tako rekoč povsod.

Po svetu

Velik dan Slovencev v Italiji

TRST

/STA/ - Predstavniki slovenskih kulturnih in družbenih organizacij oz. civilne družbe v zamejstvu so izrazili zadovoljstvo ob sprejetju zaščitnega zakona za slovensko manjšino v italijanskem senatu. Sprejetje zakona (14. februarja letos) pomeni po 30 letih uspeh za Slovence, saj ta med drugim priznava zdaj tudi slovensko manjšino v Videmski krajini in predvideva tudi okence, pri katerem se bodo Slovenci lahko z oblastmi pogovarjali po slovensko v mestu Čedadu. Beneške Slovence bodo odslej tretirali kot Slovence in ne več kot kako skupnost.

Sprejem zakona o zaščiti slovenske manjšine v Italiji je po besedah slovenskega premiera Janeza Drnovška znak visoke ravni demokracije v Italiji in velik korak za dvostranske odnose.

Izrazil je zadovoljstvo, da je do sprejetja zaščitnega zakona prišlo le nekaj dni pred njegovim uradnim obiskom v Italiji.

Sergij Pahor, predsednik ene izmed dveh krovnih slovenskih organizacij v Italiji, Sveta slovenskih organizacij, je dejal: "Zadovoljni smo, čakali smo toliko časa, doživeli toliko težav. Ta zakon je nastal z veliko težavo ... " Vsekakor čaka Slovence v Italiji še veliko dela preden si bodo kot manjšina pridobili vse pravice.

LONDON

/STA/AFP/ - Kri treh krvodajalcev, ki so kasneje zboleli za novo obliko Creutzfeld-Jakobove bolezni, človeško inačico bolezni norih krav, so iz Velike Britanije prodali v enajst držav. Med letoma 1996 in 2000 naj bi bilo okuženo kri oziroma izdelke iz krvi lahko prejelo na tisoče ljudi po vsem svetu, pa tudi določeno število hemofilikov v Veliki Britaniji. Britansko ministrstvo za zdravstvo je že zatrdilo, da je zaenkrat tveganje pred okužbo le teoretično.

Odkritje, ki je presenetilo znanstveni svet

MOSKVA /DRUŠTVO ZA PROMOCIJO STIKOV MED SLOVENIJO IN RUSIJO DR. FRANCE PREŠEREN, JUST RUGELJ/ - Leta 2000 so v Troickem razkopu v Novgorodu arheologi našli najstarejši ruski manuskript. Prav manuskript, knjigo, in ne samo napis na temu ali onemu predmetu. Tri lesene deskice 20x16 cm, pokrite

Dokumentarno je potrjeno, da se je pri vzhodnih Slovanih, že na samem začetku XI. st., vsega nekaj desetletij po sprejetju krščanstva, začela razvijati samostojna pismenost.

z voskom in popolnoma izpisane s psalmi carja Davida so datirane na konec X., začetek XI. st., tako priča akademik Valentin Janin, ki že pol stoletja raziskuje Novgorod in vodi tamkajšno ekspedicijo od začetka 60. let. "Do zdaj je veljalo, da je najstarejša knjiga slovanske civilizacije tkim. *Ostromirovo Jevangelije*, datirano s 1056-1057". Naš manuskript je za 50 let starejši" pojasnjuje Valentin Janin in je "ena največjih najdb XX. stoletja v slovanskem svetu. Zdaj se imam za enega najbolj srečnih arheologov na svetu" pravi znameniti akademik, ki je napisal tudi predgovor k naši dvojezični knjigi *Žiga Herberstein* (avtorji Anna Horoškevič, Andrej Lenarčič in Joško Savli). Ko sem ga pred dnevi spet obiskal na Katedri Arheologije moskovske državne univerze, katere predstojnik je že vrsto let in mu predal nekaj izvodov naše knjige, mi je prijazni akademik pokazal in dovolil vzeti v roke tkim. *'beresitanije gramoty'* (birchbark texts) piše na brezovem lublju XI.-XV. st. Od 6. julija 1951, ko je med arheološkimi razkopavanji v Novgorodu bil najden prvi popisani košček lubja, so po vsej Rusiji odkrili že 1002 takih napisov (v Novgorodu nad 900), ki nedvoumno pričajo o tem, da je pismenost v srednjeveški Rusiji bila vsesplošna.

NEW YORK

/STA/ - Slovenski veleposlanik v ZDA Davorin Kračun je v imenu predsednika Milana Kučana v New Yorku odlikoval upokojenega profesorja z univerze Columbija Rada Lenčka s častnim znakom svobode Republike Slovenije. Profesor Lenček je odlikovanje prejel zaradi dolgoletnega prizadevnega dela za prepoznavnost in uveljavljanje slovenskega jezika v tujini, slovesna podelitev pa je potekala na njegovem domu blizu univerze Columbija v New Yorku, kjer je leta 1965 prvič predaval južnoslovansko jezikoslovje, od leta 1974 pa kot redni profesor za slovanske jezike in kulture.

NAŠ KOMENTAR

Tudi rojak iz Clevelanda bi si zaslužil častni znak svobode RS

/GLAS SLOVENIJE. S.G./ - Med "odlikovanci" s častnim znakom svobode RS pogrešamo dr. Edija Gobca in njegovo soprogo Mileno iz ZDA, saj so se otroci v tujini leta in leta učili slovenskega jezika iz njihovih učbenikov (tudi pri nas v Avstraliji), gospa Milena pa je četrto stoletja poučevala slovenščino, da ne omenjamo enciklopedičnih zbirk in podatkov, kjer dr. Gobec predstavlja svoja odkritja znamenitih Slovencev v Ameriki in po svetu. Bibliografski spisek njegovih del je pravi zaklad za slovenski narod. Gre za dvanajst knjig s slovansko tematiko v angleščini, ki jih je napisal ali uredil in eno v slovenščini, poleg treh zgodnjih letnikov *Slovenskega visokošolskega zbornika*, prej pa še *Akademika*, v Evropi pa *Novih upov* in v gimnaziji *Našega cilja* - plus več sto člankov in razprav, kar je že šlo na svetlo. Šestnajst krajših angleških monografij o čudovitih slovenskih znamenitostih je pa že stavljenih, a še ni sredstev, da bi se natiskale. Napisal je še štiri knjižna dela z neslovensko tematiko in tudi razširjeno delo o *Clevelandskih Slovencih*, 1088 strani, kar je v glavnem že stavila Mohorjeva v Celovcu, a se je vse obrnilo drugače. Kaj vse je bilo že objavljeno ali deljeno s skupnostjo na predavanjih in razstavah, koliko študentom v Kanadi in tudi v Trstu in Sloveniji je dr. Gobec pomagal. Verjetno ni nihče pomagal z gradivom in informacijami toliko vzgojiteljem, politikom, novinarjem, študentom, itd., kot prav Gobčevi. V tamkajšnjih knjižnicah so referenčna dela, kjer je za Slovence naveden njihov *Center*, tako da tiste, ki se zanimajo za Slovence, vedno usmerjajo k njim, a tudi pozna jih neizmerno več ljudi po vsem svetu kot vse druge. No, hvala bogu da še vedno drži tista: dela sama mojstra hvalijo! Pa dr. Gobcu in njegovi soprogi Mileni to niso bile "plačane službe", tako kot nekaterim drugim (tudi v Avstraliji), ki jim ustanove za Slovence po svetu in slovenski diplomati (kdo ve zaradi česa) kar delijo komplimente in priznanja.

CELOVEC

/STA/ - Letošnjo Tischlerjevo nagrado za izredne zasluge na narodnopolitičnem, kulturnem in znanstvenem področju je prejela Marija Makarovič.

RIM

/Večer/ - Kako bo ime prihodnjemu papežu? Juan Pablo Tercero, odgovarjajo poznavalci cerkvenih zadev.

WASHINGTON

/STA/DPA/HINA/ - Raketni programi v državah kot je Iran in terorizem pod vodstvom Osame bin Ladna so najpomembnejša varnostna vprašanja, s katerimi se morajo spopadati ZDA, je na zaslišanju pred stalnim odborom ameriškega senata za obveščevalno dejavnost v Washingtonu povedal direktor ameriške varnostno-obveščevalne službe CIA George Tenet. Trenutno največjo neposredno nevarnost za ZDA sicer predstavljajo rakete iz Severne Koreje, vendar se ji bosta v prihodnjih desetletjih pridružila še Irak in Iran, pred temi grožnjami pa se želijo ZDA zaščititi z izgradnjo protiraketnega ščita.

TRST

/VEČER/ - Dan spomina so slovesno počastili tudi v številnih središčih Furlanije-Juljske krajine. Ponekod so spomin na tisoče Judov, ki so jih tudi iz te dežele poslali v nacistična taborišča, združili s spominom na vse žrtve nacifasizma. Galjivja slovesnost je bila na tržaški železniški postaji, od koder so vlaki vozili v smrt žrtve iz zamejstva, pa tudi iz Istre in Slovenskega primorja. Znano je, med drugim, da je bilo v Trstu pred drugo svetovno vojno razmeroma daleč več Judov kot v drugih krajih Italije.

GORICA

/NOVI GLAS/ - Ob tisočletnici Gorice so predstavili knjigo *Štiri stoletja in pol prevajanja italijanskih del v slovenščino 1555-2000*, sestavil jo je novogoriški knjižničar, bibliograf, literarni zgodovinar in prevajalec Marjan Breclj.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA

/VEČER/ - V Južnoafriški republiki je potekalo svetovno srednješolsko debatno prvenstvo, ki si ga bomo Slovenci, to že lahko trdimo, zagotovo zapomnili. Slovenska ekipa, ki so jo sestavljali Anja Šerc, Igor Angelovski, Ana Jager, Andraž Melanšek in Barbara Tori, je namreč dosegla tri zmage, našo ekipo so premagali.

Ste vedeli? Slovenec prvi preštel Kitajce

Družina Hallerštajn

/A.L./ - To je bilo takrat še zelo blizu karantanskih časov! - plemiči Hallerji so dokumentirani od leta 1165, ko se je **Henrik Haller** udeležil viteških iger v Zuerichu (Valvasor). Nad portalom gornjega gradu v Mengšu sta grba **Jurija in Marte Haller**. Po prejemu baronata, so se preimenovali v Hallerštajn.

Avguštin Hallerštajn (Mengeš 18.8.1703, Peking 29.10.1774) je študiral v Ljubljani filozofijo, v Gradcu in na Dunaju pa matematiko in astronomijo. Kot jezuit je bil sprva profesor gramatike. Leta 1735 je odšel na Kitajsko. V Macau je izdelal načrt mesta in okolice. Potem je na kitajskem cesarskem dvoru postal predstojnik matematičnega kolegija in dvorni astronom. Povzdignjen je bil za mandarina. Prepotoval je vso deželo štirikrat. Kartiral je Mandžurijo in na podlagi dohodninskih registrov določil število prebivalstva Kitajske na

198 213 718 ljudi.

Publiciral je znanstvena dela tudi na Dunaju (*Observationes astronomicae*).

Zadela ga je kap, ko je zvedel, da je papež ukinil jezuitski red.

Hallerštajn sodi vsekakor med slovenske znanstvene velikane, saj je zatrdno potomec prastare karantanske rodovine. Takrat Nemcev še nikjer ni bilo (Pojem Deutsch se pojavi šele konec 14. stoletja! Prim. *Bertelsmannov leksikon*).

Virov o rodbini in Avguštinu je precej, mdr. tudi v *Enciklopediji Slovenije*.

Še to: Torej sta najbolj znani Hallerštajnovi graščini Mengeš in Dol pri Ljubljani. Ta zadnja je padla kot žrtev revolucije 1941-1945. Veljala je za slovenski Versailles. Še danes stoji zraven sramotnih razvalin v uničenem parku čudovit paviljon... To je še en primer, kako smo pljuvali na svojo lastno veličastno zgodovino in se klanjali beraškim nasilnim tujcem.

*Vsem, ki so poravnali
naročnino za
Glas Slovenije
HVALA*

Andrej Lenarčič Malteški vitez

Curriculum vitae..

Življenjepisov in temu podobnih pisanj se drži nekam slab sloves: Običajno pridejo na vrsto ob koncu neke poti in še dobro je, če je ta konec pričetek neke nove etape, službe ali načina življenja. Na žalost pa je takšno pisanje največkrat na vrsti takrat, ko je poslednji, zelo kratek in zgoščen kurikulum, ki se mu s tujko pravi epitaf, že zelo blizu - mogoče že neke skrit pripravljeno...

Pa je tudi res, da z leti človek hitreje pozablja bližnje dogodke, iz megle pozabljenja pa vse bolj razločno vstajajo zgodbe iz mladosti. Je torej starost kar pripravna življenjska doba za spominjanja.

Spominjajmo se torej!

Rodil sem se v Ljubljani nekaj ur preden je izbruhnila druga svetovna vojna. Dano mi je bilo torej le nekaj kratkih ur dihati v ozračju miru in svobode, če gledamo Evropo kot celoto, komaj leto in še dobro polovico pa je moj rodni kraj živel v miru in pričakovanju. In potem je bilo aprila 1941 vsega konec. In je bilo dobra štiri leta kasneje znova vsega konec. Kar huda bilanca za otroka, ki je radovedno gledal iz plenice. In s kakšnimi vse igrirami je bil širokogrudno obdarovan!

Večkrat lačen kakor sit, čudni vojaki v stanovanju, oče mora z njimi, pritajen jok in šepetanja, strah, ki skeli, bobnenje letal, sirene, topovsko grmenje z Gradu, ure v vlažni temi zaklonišča pod hribom, in potem nenadoma vrišč in harmonika in cvetje in petje in napisi in kolone in vozovi in kamioni, zastave z rdečo zvezdo, partizani v hiši in uši po telesu. Mama vtira petrolej...

V hišah vzdolž ulice drugi ljudje, drugačni, tuja govorica, nesnaga po pločnikih, šipe razbite, elektrike ni, tramvaj neredno vozi, pred trgovinami vrste, preden prideš do prodajalke, vedno znova vsega zmanjka, le zvočniki na vogalih hreščijo in kričijo vse dni. Vse dneve mora biti doma...

Stvari so se že nekoliko umirile, ko sem šel v osnovno šolo. Po tretjem in četrtem razredu sem šel celo v otroško kolonijo na morje. Potem, v gimnaziji, pa je bilo že nekoliko drugače. Ni bilo prav, ker sem hodil k verouku, in - glej ga no, reakcionarja - celo ministriral. Da to ljudem, ki so odločali, nikakor ni

bilo vseč, sem občutil celo na maturi, ko nisem bil odličen.

Na jesenski ponovitvi valet - tiste po maturi - se nisem mogel udeležiti, ker sem takoj po njej odhitel na morje v službo, kjer sem delal vsako leto, da sem zaslužil za obleko, bili smo namreč hudo revni: v službi le oče, doma pa bolna mati in štirje otroci - mi je profesorica angleščine zaupala, da mi je morala po nalogu komisarja znižati oceno, čeprav sem več kot odlično prevedel zahtevno Shakespearovo besedilo.

Družina Lenarčič pred leti

Po maturi sem se vpisal na arhitekturo, ker smo doma živeli povsem v znamenju Plečnika in arhitekture - oče je bil namreč Plečnikov učenec in njegov sodelavec. Vendar sem po dveh letnikih študij opustil kljub dobrim uspehom. Se največ zaradi težkih gmotnih razmer. Denarja ni bilo, na štipendijo nisem smel niti pomisliti, pa sem moral delati. Pogoji študija so bili zaostreni, ker je bilo preveč študentov, in zraven osemurnega delavnika na sociološkem inštitutu na študij ni bilo mogoče misliti. Tako sem se odločil za redno zaposlitev in s poroko postavil temeljni kamen sedemčlanski družini s petimi samimi fanti. Njej sva z ženo posvetila vse moči, in kljub neprijaznim okoliščinam sva uspela urediti tako, da smo imeli vse, kar smo potrebovali. Poklic špediterja in pomorskega agenta me je popeljal daleč po svetu in mi na široko odprl obzorja. Ves čas, že od gimnazijskih let, sem ves prosti čas posvetil glasbi v cer-

Pripravlja kratko zgodovino Slovenije...

kvi. Dodatno sem se izšolal za zborovodjo in se usposobil za popravila cerkvenih orgel. Že v domači župniji sem vodil pevski zbor, predvsem pa skrbel za note. Tisti čas je bilo to silno težko. Komunistična oblast je skrbno pazila, da nihče ni imel možnosti nekontrolirano razmnoževati tiskanih stvari. Toliko manj cerkvenih. Zato sem sam doma pripravljaval plošče in organiziral v globoki ilegali tiskanje. Na ta način smo ohranili mnogo notnega materiala in natisnili marsikatero novo skladbo. Kasneje, ko je pritisk ideologije nekoliko popustil, sem imel srečo, da sem lahko na novo prepisal skoraj vso

našo cerkvenoglasbeno literaturo - zborovske pesmi, preludije in druge orgelske skladbe in dvakrat zajeto cerkveno ljudsko pesmarico, kar vse je izšlo v založbi *Družine*. Hkrati sem skoraj štirideset let vodil petje na koru. Jasno, da se je ob petju v župniji dogajalo še kaj drugega! Kresale so se ideje o organiziranju vseh Slovencev v prizadevanju za lastno državo, o svetovnem kongresu po judovskem vzoru, o

satelitu za prenos televizijskih programov in informacijsko povezavo mimo oblastne kontrole. To vrenje je preraslo v osamosvojitveno slavlje in hrum jugoslovanskih Mígov, grmenje tankov in bobnenje topov.

Kratek a krčevit spopad je prinesel zarjo stoletja željno pričakovane svobode. Žal pa jo je žena in mati petih sinov praznovala v nebesih... Ugasnila mi je na rokah po kratki a usodni bolezni, a vendarle v zavesti, da se nama je uresničila največja, davna skupna želja...

Kot vdovec sem se upokojil in se ob gospodinjstvu bolj posvetil političnemu delu in publicistiki. Štiri leta sem odsedel v parlamentu, državni elektronski podatkovnik objavljenih knjig in člankov pa sem podaljšal za nekaj deset naslovov biografske, zgodovinske, družboslovne in politične tematike. Nisem zanemarl niti svoje največje ljubezni: starih, predragocenih spomenikov naše kulture, historičnih orgel.

*Andrej Lenarčič
Ljubljana, 5. februarja 2001*

The voice- Of Slovenia

*YOU may thing that
all your happiness
depends upon
obtaining one
particular thing in
life; later on, you
praise the Lord that
you didn't get it.*

*Florence
Scovel Shinn*

Year 1 / No 9 - February 2001

Andrew Potocnik Wood Turner & Sculptor

Melbourne, Australia

<http://home.vicnet.net.au/~woodlink/potocnik.htm>

Born: 16 February 1963
Melbourne, Australia

Occupation:
Teaching secondary
students and adults
woodwork & woodturn-
ing, received many
awards for his work

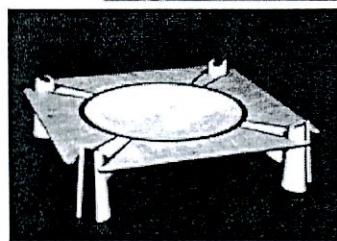
FOR as long as he can remember he had been interested in wood, but was encouraged to explore its potential while at secondary school.

It was during this time that he found himself attracted to the lathe - to explore many forms in a relatively short time and to transform small interesting pieces of wood into objects that highlighted the timber's natural beauty.

WHILE studying to be a teacher he was exposed to new ideas, materials and techniques and gathered information from specialists in their fields. He had the time and the facilities to develop new ideas and skills. Woodturning captured his imagination and eventually became his speciality.

HIS work generally falls into one of two groups: production work and exhibition work. Production work, usually bowls and lidded containers, is made to be sold through craft shops and galleries. Production boxes are usually turned from reclaimed Red Gum fence posts decorated with a painted border circling the lid.

Exhibition pieces, he takes the time to explore a concept or form in detail, aiming to produce the best work possible. This is so that it can be exhibited alongside the best in Australia and possibly be sent to overseas exhibitions.

HIS work is based on two major elements - the use of line and of colour.

- Lines and profiles need to be smooth and flowing in order to give forms a graceful and balanced effect.
- Colour may come in the form of the timber's natural colour, or as introduced colour, such as paint or burning. Colours can be highlighted by use of contrasting colours, laminated timbers or by painted or burnt borders. Contrasting textures can also be used.

Slave or forced labourer under the nazi regime? Other victim of Nazi injustice? Heir of the victim?

YOU MAY BE ENTITLED TO COMPENSATION FROM A NEW GERMAN FUND

Contact the International Organisation for Migration (IOM)

- If you were a slave or forced labourer under the nazi regime; and you are not Jewish; and you do not live in Belarus, the Czech Republic, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Poland, the Russian Federation, the Ukraine or in another republic of the former Soviet Union
- If you were a victim of medical experiments; or you suffered personal injury while lodged in a home for children of slave or forced labourers; or you are the parent of a child who died while lodged in a home for children of slave or forced labourers; and you are not Jewish; and you do not live in any of the above countries;
- If you are the heir of such a slave or forced labourer or of such a personal injury victim who died after 15 February 1999

- If you suffered loss of property under the nazi regime, whether you are Jewish or not Jewish and no matter where you live
- If you are the heir of a person who suffered such property loss and that person died at any time prior to your filing an IOM claim form for property

For more information contact:
International Organization for Migration (IOM)
PO Box 1009 Civic Square ACT 2608
Tel.: 02 - 6257 1157
Fax: 02 - 6257 3743
Toll Free Enquiry Hotline: 1800 026 292
E-mail: mail@iom.int
Visit the IOM's web site at:
www.compensation-for-forced-labour.org

IOM claim forms must be submitted by 11 August 2001
IOM will handle your claim free of charge

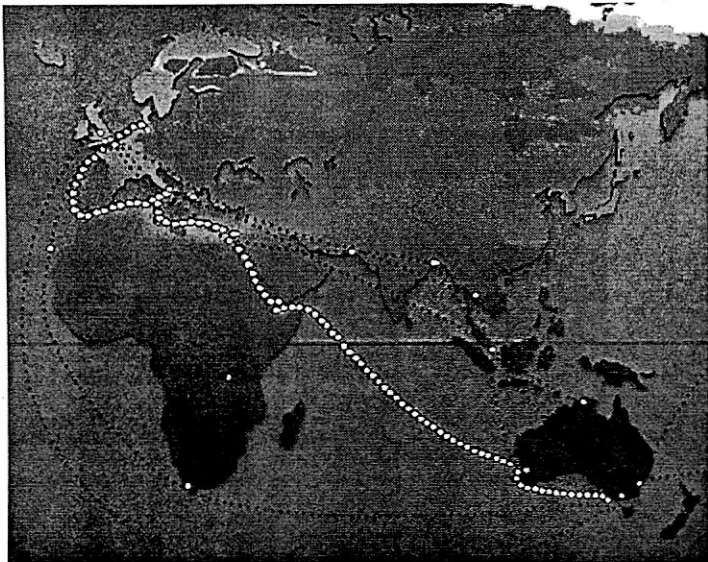
**Slovenian
Media House** Sydney
Their's LOVE in our name

Maybe you didn't know that Slovenn TV 31 - Sydney is broadcasting the program in Slovenian and English every Monday at 6.00 PM

Bonegilla 'A Place of No Hope'

By dr. Glenda Sluga

From the Book: About Fr. Basil Valentin O. F. M.

From 1956 onwards Father Basil, a priest representing the Slovenian Catholic Church, would travel to Bonegilla as often as three times a week (Ed.: around 350 km in one way) catering to the needs of the Slovenian refugees who arrived with nothing. He found himself taking on the burdens of a social worker rather than a priest, and eventually assisted over 200 families from Bonegilla to Melbourne by finding them jobs and accommodation. At times too, and without government intervention, he would divert men from Bonegilla, taking them from the ship into his Kew boarding house. The attitude of the government was apathetic; it did not mind this pilfering of its immigrants. Just as often as Father Basil found jobs for people at Bonegilla, he found them for those who had left Bonegilla on their own and were left destitute wandering country roads. He would bring issues of clothing up to the camp for those most in need. And, ironically, he also had to fight to allow men back into Bonegilla when they had nowhere else to go. The women went with them or just waited.

Father Basil acted in this way because he believed that Bonegilla could only demoralise those who passed through; it was not well organised and was stuck out in the bush. The government believed that any representative of the church could provide a valuable service in the name of assimilation, even though migrant priests could often not be registered in local parishes.

It was the 'waiting' in the camp which Father Basil believed had the worst effect on the migrants, particularly when coupled with their inflated expectations of life in Au-

stralia. Jean Steiner remembers her husband, who was Chief Instructor, also advising the migrants to leave as soon as possible and make their own way. The lack of independence that the migrants were allowed, often aroused resentment and continued to exacerbate their situation, particularly when popular opinion held that they were getting everything for nothing.

Certain anomalies regarding the employment and education schemes so consistently underwrote the Bonegilla and immigration scenarios, that they became commonplace. Yet, until we examine CIPC figures and reports from Bonegilla, there is no hint in the newspapers, or officially, of the difficulties associated with employment placement in the fifties, or of the consistent shortcomings and drawbacks of the immigration programme, or of Bonegilla itself. The official reading of events and the 'progress' of immigration policy defined them as a 'success'. And every now and again something might happen which threw into stark relief the inadequacies inherent in the way immigration, the role of the migrant, and the 'Australian way of life' had been conceptualised. The exception was that when such an event did occur, it also, in the hearts and minds of the Immigration administrators, continued to be thought of, spoken of, and publicly denounced, as a mere aberration, as an anomaly. Yet the stories Father Basil tells evoke a different picture of the Bonegilla district, full of wandering immigrants seeking to make their own way outside of institutional restraints on their physical movements and their long-term futures.

IMMIGRATION MUSEUM - On Sunday, 4 February 2001, the Immigration Museum hosted a reunion for former residents of Bonegilla, the first, largest and longest-serving migrant reception centre in Australia's history.

In 1974 the former army camp was leased by the Department of immigration to house Displaced Persons, who, under the Charter of the International Refugee Organisations, were unable or unwilling to return to their countries of origin after World War II.

During its 24-year operation the former army base located near Albury-Wodonga housed some 320,000 Europeans.

The main purpose of the Bonegilla Migrant Reception Centre was accommodation for non-British assisted passage immigrants, alien registration and employment allocation.

The boundary of Bonegilla measured 242 hectares.

Family units were often divided. Boys under the age of twelve stayed with their mothers. Men often left for months at a time to work far away, while the women and children remained at Bonegilla.

Immigrants were given a weekly allowance of 1 pound, automatically deducted from this was boarding and maintenance, leaving 5 shillings - enough for a packet of cigarettes, stamps and a bus fare to Albury.

Assisted immigrants were contracted for two years. Despite their qualifications they were used primarily as unskilled labour.

Lack of employment opportunities and uncomfortable conditions contributed to the infamous riots at Bonegilla in 1952 and 1961.

A register of Bonegilla residents does not exist. Lists of daily intakes were made based on ship and arrival dates but much of this information is missing.

LAUDA IN 2001

Lauda has just begun its 5th weekly service from Australia to Vienna. We now offer direct one-stop services to Europe on all our flights, with seamless connections to over 100 destinations in Europe.

Prices to Slovenia start from

AUD \$1,455

*Price varies depending on seasonality
*Conditions apply

Why Fly Lauda?

5 times a week direct to Europe
Connections to over 100 European cities
Our state-of-the-art Boeing 777 aircraft
Our "Supernatural Service" reputation
Membership of the Star Alliance
Your "Restaurant in the Sky"

Lauda.....Supernatural

NEWS

STA
Slovenia Weekly

Rome - Italian Senate on 14 February 2001 passed the law to safeguard the Slovene ethnic minority in Italy. Ethnic Slovenians in Italy were promised protection in the Italian Constitution after World War II, the London Memorandum and the Osimo Agreements.

The law endorsed now is the result of a number of changes, amendments and compromises which guarantee the same and in some areas even higher level of rights as granted to the Slovenes living in the region of Friuli-Venezia-Giulia so far, moreover these rights have now a legal basis. One of the most important features introduced by the law is that protection is extended to ethnic Slovenes in the province of Udine, rather than just the provinces of Trieste and Gorizia. Under the law a mixed committee will be established to deal with minority issues. It will consist of 20 members, half of whom will be ethnic Slovenians. The law gives the minority the right to use Slovenian personal names spelled by Slovenian letters, its members may use their mother tongue in contacts with local and legal authorities in areas where the law applies. Villages and parts of municipalities where bilingual names of places, traffic signs and all public signs are determined by an order issued by the president of the regional government on the proposal of the mixed committee. The minority has the right to public schools of all levels with the Slovenian as the teaching language. Under the law Slovenian cultural, art, sports and other organisations will receive state assistance of 30 billion liras (EUR 14 million) in the next three years. The law stipulates that electoral legislation should encourage the election of minority representatives into the national and regional parliaments as well as provincial municipal councils.

The minority protection law, which was passed by the Chamber of Deputies on 12 July 2000, was drawn up by co-ordinator Domenico Maselli (Left Democrats) in 1998 from a number of drafts. The first of these drafts was created by the representatives of the Slovene minority in Italy, while it was officially filed by the Valdosta Association, the Italian Communists and the Left Democrats. Other drafts were also prepared by Forza Italia and the North League. The parliamentary process for the passing of the bill first came to a halt in the summer of 1998, when Italy waited for Slovenia to register the Italian Union, an association of ethnic Italians in Slovenia. The process continued in autumn, while the new government of Massimo D'Alema expressed its support for the passing

of the bill. In December 1998 opposition rapporteur, Trieste lawmaker of the National Alliance Roberto Menia filed more than a thousand remarks to the wording of the bill, he later reduced that number to 400. His party then blocked the debate on the bill in spring of 1999 until the President of the Chamber of Deputies Luciano Violante placed the bill on the agenda of the plenary session for 8 July 1999. A committee of the commission was set up to pass amendments to the wording.

In December of 1998 the Italian parliament passed framework legislation for all 12 language and ethnic minorities in Italy. Because of this, lawmaker Menia began a process to check the constitutionality of special legislation for Slovenians, expressing belief that the framework legislation gives the Slovenian minority the necessary rights. The French and German speaking minority, which are the only other minorities to have direct links to their mother countries apart from the Slovene minority, have had their own protection bills for quite sometime.

The discussion on the protection bill for the Slovene minority was once again placed on the agenda of the plenary session at the end of March 2000, however, it was postponed due to the government crisis at that time. It continued on 27 June and was suspended four times before the bill was finally passed on 12 July. Although the ruling coalition has a stronger majority in Senate than in the lower chamber the adoption procedure was no speedier in the upper chamber. The Senate constitutional and education commission concluded the debate on the bill on 18 October, but the bill was not placed on the agenda of Senate's plenary session until this year. The time for its adoption was running out with Italian parliamentary elections due this spring. If the law was not adopted within this legislative term, the adoption procedure should be launched anew.

Ljubljana - Numerous events and ceremonies all around Slovenia marked the **Slovene Day of Culture** on Thursday, 8 February. A traditional recital of poems by France Preseren (1800-1849) took place at the main Preseren square in Ljubljana, while the Slovene National Museum put up an exhibition of the poet's life and work.

The main ceremony in the capital of Ljubljana took place on Wednesday evening in Cankarjev dom, where Preseren Awards for cultural achievements were given out.

Ljubljana - **Slovene Day of Culture** was marked by **Slovene embassies around the world**. The Slovene embassy in Paris celebrated together with Slovene Foreign Minister Dimitrij Rupel, who was on a visit to France, while the Slovene embassy to Warsaw hosted a literary evening dedicated to Slovene poet

France Preseren (1800-1849), who died to the day, and Polish poet Adam Mickiewicz (1798-1855).

Rupel held a speech, reminding his listeners that 2001 is the tenth year since Slovenia's independence, which was greatly contributed to by the strong Slovene cultural identity.

Klagenfurt - An initiative that offers aid to Slovenia if it gives up nuclear energy by closing down the nuclear power-plant in Krsko was unanimously adopted by the environment committee of the Carinthian provincial parliament in Austria.

According to the head of the committee, Reinhart Rohr, the aim of the initiative is to have the provincial parliament demand aid in obtaining energy in more environment friendly way for Slovenia and other EU candidate countries.

The initiative also demands that the Austrian federal government file a report on Austrian anti-nuclear power policy so far to the EU.

Ljubljana - Painter **Gustav Gnamus** was presented the **highest national award** for achievements in arts and culture, the **Preseren Award**, at the ceremony at the Cankarjev dom arts centre on the eve of Slovenia's Culture Day, 8 February. Awards of the Preseren Fund went to actor **Gregor Bakovic**, the string quartet **Tartini**, painter **Ivo Prancic**, video artist **Natasa Prosenc**, poet **Peter Semolic** and conductor **Karmina Silec**.

While the Preseren Award brought the winner around 14,000 euros, the Preseren Fund Award is worth around 4,700 euros.

Gnamus, one of the most sensitive colourists not only in Slovenia but worldwide, was presented the highest national award for arts achievements for his contribution to fine arts.

Budapest - The largest Slovenian software company, **Hermes Softlab**, opened a branch office in the Hungarian capital of Budapest on 1 February. The office employs 18 computer experts, while the company's investment in HSL Hungary is to amount to half a million euros in the next two years. Hermes Softlab also has branch offices in the U.S., Germany and Bosnia.

Ljubljana - **Slovenia, together with Hungary** remains at the top of the region, with a high increase in gross domestic product, according to the February Dun&Bradstreet International Risk & Payment Review. However, high world oil prices, a negative exchange rate differential between the euro and the U.S. dollar as well as low foreign direct investments, added to Slovenia's relatively high current accounts deficit, despite the rise in export volumes. The deficit arose to 3.8 percent of Slovenia's GDP in 2000, which is one tenth of a per-centage point less than in 1999, according to Dun&Bradstreet (D&B).

Novo Mesto - **Krka, a pharmaceutical industry**, grossed SIT 61.2 billion (EUR 288 million) last year, a rise of 19 percent over 1999. Together with its affiliated company managing health resorts, Krka posted sales revenue of SIT 65.5 billion (EUR 309 million). Last year's results are the best so far in terms of sales as well as profit, Chairman of the Board Miloš Kovacic said. It is estimated that last year's net profit will exceed that of 1999 by at least 50 percent and will amount to SIT 33 million.

Ljubljana - **McDonald's** increased its sales revenue in Slovenia by 13 percent to SIT 2.81 billion (EUR 13.3 million) in 2000. The total number of guests in the 15 McDonald's restaurants in Slovenia in 2000 amounted to six million, an increase of 7.5 percent over 1999. The spread of madcow disease has not influenced sales in Slovenia.

Ljubljana - **Census** of the population in Slovenia, which was originally scheduled for 31 March, will not be carried out until 2002 due to a lack of means from the state budget. The census is estimated to cost around SIT 2.5 billion (11 million euros) and will be carried out by around 12 thousand people.

Census of Slovenia's population has been carried out every first year of a decade since 1961. The census will see some changes in the future, as the information technology has developed to enable better operability of databases. The census will also collect data on ownership of buildings and apartments, which will in turn be used to form a register of apartments for better security in real-estate and taxation purposes. The census will also make use of other existing administrative sources such as the central register of population, the statistical register of employed population and some other databases, such as ownership of vehicles, etc., so that certain data will not have to be collected.

After six months, the first results will be known, but the entire process will take two years to be completed.

Ljubljana - Slovenia has been classified under the **U.S. Visa Waiver Permanent Programme**, which allows Slovene nationals to travel to the United States without a visa. Slovenians have been able to enter the U.S. without a visa so far under the current visa waiver programme. The latter had been effective for a trial period until the Visa Waiver Permanent Program Act 3767 was adopted. Slovenian citizens travelling to the U.S. as tourists, on business or in transit are not required to obtain a visa to enter the country, provided that their stay does not exceed 90 days and that they meet certain requirements. Slovenia is the only Central and East European country to have met high standards necessary to join the programme, which had been checked frequently and closely by U.S. inspectors.

NEWS

STA
Slovenia Weekly

Trieste, Koper - The seventh pier in the Italian port of Trieste, probably the most important and interesting terminal of the port, will be managed by Slovenia's Port of Koper.

Having become the most important container operator in the Northern Adriatic, the Slovenian port is well aware of its mission, and wants it to result in an increasing traffic not only in Trieste, but in all cargo terminals in the region.

Ljubljana - Slovenia added Italy to the list of countries from which it is banned to import cattle, beef and beef by-products. The Ministry of Agriculture, Forestry and Food gave the order to add Italy to the list, the eleventh country to find itself there, after the first BSE case since 1994 was discovered in Italy in early January.

Slovenia has banned all imports of live cattle and by-products from all countries that have reported incidents of BSE in locally born cattle. Thus cattle imports from the UK, Ireland, Portugal, France and Switzerland have been banned since 1996, in 1998 Belgium and the Netherlands were added to the list, while Denmark, Spain and Germany made the list on 2 December 2000.

Ljubljana - Last year Slovenia recorded 1,955,672 tourists, a rise of twelve percent over 1999. More than one million of those were foreigners and 866,711 domestic guests, the National Statistical Office reported.

Ljubljana - The world's largest provider of international business credit information Dun & Bradstreet and its Slovenian counterpart *I d.o.o. poslovne informacije* have presented awards for best credit ratings in the past year for the fifth consecutive year. Among some thousand Slovenian companies, for which credit ratings were provided last year, the prizes were conferred to Intereuropa, Slovenia's largest forwarding and transport company, Brest pohistvo, a furniture industry, and Grand Hotel Union.

Ljubljana, Belgrade - Slovenian and Yugoslav entrepreneurs met on a business conference that was organised by the Chamber of Commerce and Industry of Slovenia. The meeting with a delegation of 36 Yugoslav entrepreneurs, who arrived on a visit to Slovenia on 15 January,

was attended by some 100 representatives of the Slovenian economy. After the introductory meeting at which CCIS officials and their Yugoslav counterparts presented their respective economies, the Slovenian leatherwear manufacturer IUUV and Yes Yugoeksport of Yugoslavia signed a protocol on intent to set up a joint venture. Later on representatives of both chambers and economies met for bilateral talks. Slovenia's economy has currently an excellent chance to penetrate the Yugoslav market, which is opening up after the latest political changes in the country, the Vice President of the Slovenian Chamber of Commerce and Industry of Slovenia (CCIS), Marta Kos, told. Kos believes Slovenian companies will be able to return to the Yugoslav market in all economic sectors, especially telecommunications, information technology and business consulting. Both Slovenia and Yugoslavia have an opportunity to develop advanced co-operation rather just to increase the exchange of goods and services, said Kos, who nevertheless advised some caution in penetrating the Yugoslav market.

Szentgotthard - Slovenian State Secretary for Slovenians abroad Magdalena Tovornik responded to the decision made by the Italian Senate to postpone the debate on the bill to protect the Slovene minority, saying that the news gives a bitter taste to the expectations and efforts made by Slovenia to make sure that the bill is passed. Magdalena Tovornik met with the Slovene minority in Hungary. Tovornik was briefed on the problems and ideas of the minority. Slovenians living in Hungary have achieved a lot in the past ten years since they have their own organisations. The meeting took place at the Slovene cultural and information centre, and was attended by Consul General in Szentgotthard Dr Zlatko Mursec as well as president of the Association of Slovenians in Hungary Joze Hirnoek and president of the National Slovenian Self-Management Martin Ropos. State Secretary Tovornik stressed that the basic concern of the Office for Slovenians Abroad is to keep the development and strengthen the Slovenian identity, whereby it is important for the Slovenian language to remain alive and loud. The Slovenian minority in Hungary is publishing a paper every fourteen days. Another radio station is struggling with getting a frequency. Tovornik said in respect to this issue that Slovenia should convince Hungary that this gain for Slovenians living there is also a gain for Hungary.

Velenje - Slovenian manufacturer of household appliances Gorenje has manufactured 20 million fridges and freezers since 1968. Gorenje has made 5,256,084 freezers, 5,528,864 chest freezers and 8,916,801 fridges.

Ljubljana - The amended statute of the Ljubljana City Municipality came into effect. The most important change in the statute is the division of Ljubljana into quarters. The names and sizes of the 17 quarters are defined in the appendix to the statute. The amendments to the statute were based on the outcome of the referendum held in the area of the Ljubljana municipality on 15 October 2000, at which local citizens stated their interests in regard to names, sizes and legal statuses of future quarters. Over 71 percent of voters backed the referendum question regarding the names and sizes of the future 17 quarters of Ljubljana.

Domzale - Banka Domzale, a member of the Nova Ljubljanska banka (NLB) group, signed a capital expansion contract with the Bosnia-based commercial bank Šahinpašić. The Slovenian bank will provide fresh capital of DEM 6.2 million to the Bosnian bank and acquire a 51-percent stake in the bank.

Ljubljana - On 18 January, Ljubljana received a new eye clinic, which marked the end of the Ljubljana Central Hospital's largest investment in the last 25 years of a total value of SIT 2.5 billion. The new top-level institution, equipped with the latest medical technology for treating eye patients, will enable up to 6,000 varied operations per year. It will also give a new impetus to the profession, as the new modern equipment expands the horizons of its further development.

Pokljuka - The world's best biathlon competitors gathered on the Pokljuka, NW Slovenia, between 1 and 11 February for this year's Biathlon World Championships. This was the biggest winter sport event that the Pokljuka has ever seen. A total of 136 male and 114 female competitors from 34 countries took part in this year's Biathlon World Championships.

St. Anton - Mitja Kunc from Črna na Koroškem won a bronze medal at the World Championships after coming third in a man's slalom. This is an eleventh World Championships medal for Slovenia ever. The race was won by Austria's Mario Matt, who was followed by his fellow-countryman Benjamin Raich with 15 hundredths of a second behind the winner.

Ljubljana - Membership negotiations with the candidate countries are expected to conclude by the end of 2002, so that the most qualified candidates could join the EU by the end of 2004, European Commission's Director-General for Enlargement Eneko Landaburu said as he wrapped up his two-day visit in Ljubljana. He did not rule out the possibility that the negotiations could be accelerated provided that the candidates do not require too many transitional periods and do not set demands that disagree with the acquis.

Gewerkenegg castle, official headquarters and central exhibition area of the Idrija Municipal Museum. Gewerkenegg castle was built in the period from 1522-1533. Up until World War II, it was the headquarters of the administration of the second largest mercury mine in the history of the world. In recent years, the Idrija Municipal Museum, established in 1953, has renovated the castle almost in its entirety, transforming the castle complex into a spacious museum exhibition area, as well as the venue for numerous cultural events. In 1995 the museum set up an extensive exhibition entitled "Five Centuries of the Mercury Mine and the Town of Idrija" which is in its selection of themes and arrangement an outstanding achievement. The exhibition covers most of the first floor of the castle, altogether eleven exhibition rooms over more than 800 m² of floor space. Visitors are offered professional guidance and given the chance to reexperience five centuries of life in Idrija during its mercury era. The many documents, photographs, objects, models and an attractive exhibit entitled "Mercury Treasure" speak of those times gone past. The second floor houses paintings donated by Valentina Orsini Mazza, the memorial rooms of the writer France Bevk and the politician Dr Aleš Bebler, as well as an ethnological presentation of the life of the typical Idrija miner. A special attraction is the specimens of Idrija lace, the fruits of a 300-year tradition, which are frequently exhibited by the museum throughout Slovenia and abroad. On 19 April 1997, the Idrija Museum received the distinguished Luigi Micheletti Award in Lausanne, Switzerland from the European Museum Forum, which is sponsored by the European Council. With this flattering award, the Museum was proclaimed the best European Museum of industrial and technical heritage in 1997. The museum presently cares for numerous natural attractions, technical and cultural/historical monuments such as: the former miner's castle Gewerkenegg, the Idrija Gallery, the Idrija miner's house, Francisca's Shaft - Technical Department, the Idrija Kamšt (water pump), Divje jezero (Wild Lake), the Klav'e (water barriers) on the Idrija and Belca Rivers, the Slovenia Partisan Printing Shop on Vojsko plateau, the Cerkno Museum, the Franja Partisan Hospital in Dolenji Novaki near Cerkno, and the home of writer France Bevk in Zakojca.

Tudi na Finskem živijo Slovenci, mar ne?

G.S.: Finska, kakšna dežela je to in zakaj ste ravno vi, Milan Smolej, postali finški Slovenec? Kako ste prišli tja?

M.S.: Na Finsko sem pravzaprav zašel popolnoma slučajno. Po diplomi na Biotehnični fakulteti sem šel takoj na služenje vojaškega roka v JNA. To je bilo l. 1969. Ker so me že po enem tednu v kasarno prišli obiskati trije ameriški prijatelji, me je KOS takoj dal na rezervno listo in sem bil ves čas služenja potencialni notranji sovražnik države številka ena. O tem, kaj vse se mi je dogajalo bi lahko napisal cel roman. No - končno sem le prišel na svobodo živ in zdrav - vendar se mi je celotni sistem tako zagnusil, da je bila moja prva misel: kako in kam? Na srečo sem dobil polletno štipendijo Unesca za strokovno izpopolnjevanje na Finskem, kamor sem prišel leta 1971.

G.S.: Kako ste se navadili na življenjske spremembe in tudi na drugačno vreme?

M.S.: Finska je bila (poleg Madžarske) prva dežela, katere jezika nisem ne govoril ne razumel. Obvladam namreč okrog devet-deset jezikov. Prav jezik je bila prva in največja ovira na Finskem. Spominjam se, kako sem bil kakor doma, ko sem prišel na obisk v švedsko-govoreči del Finske, kjer sem kolikor toliko lahko zasledoval pogovore in časopise. Klima pa mi ni nikoli delala preglavic, saj imam slonovo kožo. Finska zima pa ni nič drugega kot zimske počitnice kje v slovenskih gorah - zrak je čist, suh. Temperatura ni problem.

G.S.: Koliko Slovencev sploh živi na Finskem?

M.S.: Slovencev je na Finskem malo - morda kakih dvajset ali trideset. Imamo sicer tako imenovano Društvo prijateljstva - samo - za delo ni pravih zanesenjakov. Eden najbolj poznanih Slovencev na Finskem je bil prav gotovo glasbenik Leo Funtek, ki je že pred 1. svetovno vojno prišel na Finsko in bil najprej prva violina Helsinškega filharmoničnega orkestra finske državne opere, nato pa dolga leta redni profesor na Glasbeni akademiji Sibeliusa.

Milan Smole

Seveda pa so na Finskem popularni in znani predvsem naši smučarski skakalci, saj so Finci popolnoma nori na šport.

Škoda, da se naši skakalci zadnje čase le redko pojavljajo na najvišjih mestih. Naša Planica pa je žal zaradi hegemonije noveletne skakalne turneje popolnoma odrinjena v ozadje.

G.S.: Milan, ali vas smem vprašati s čim se ukvarjate in kaj sicer počnete?

M.S.: Od takrat, ko sem leta 1971 pometal tovarniške hale, sem zamenjal veliko služb in se popolnoma posvetil mednarodnemu marketingu in prodaji v izvozu. Kljub temu, da sem po osnovni izobrazbi lesni inženir, sem prodajal od emabalažnega materiala in tehnologije vse do poljedelskih strojev, dizel agregatov in ladij. Ker pa sem po naravi predvsem nepopustljiva in nekoliko anarhična osebnost, se nisem spustil v ustvarjanje kakšne poslovne kariere, ker pač govorim vselej brez dlake na jeziku. Tega pa večina delodajalcev oz. predpostavljenih vedno nima rad. Moja poslovna kariera v službi drugih delodajalcev se je končala leta 1968, ko sem delal kot projektni vodja pri izvozu v Rusijo in so me kratkoma "sanirali", čeprav sem firmi, kjer sem delal napravil za 2 milijona AUS čistega profita. Ampak - življenje je kruto - kaj je važneje - umakniti se ali zadržati pokončno držo. Sam sem se odločil za drugo izbiro in ni mi žal.

Naj morda še omenim zanimiv detalj - sem verjetno edini Slovenec, ki je bil zaposlen kot finški diplomat pri finskem Ministrstvu za zunanje zadeve. Bil sem namreč od leta 1981 do 1983 trgovski attaché na finski ambasadi v Bagdadu. Danes imam "one man band" firmo in se ukvarjam s prodajo ruskim strankam, s katerimi se poznamo že deset let.

G.S.: Kako bi označili narodni značaj Fincev?

M.S.: S Finci imamo Slovenci veliko skupnega. Kljub svojim petim milijonom, so Finci vseeno majhen narod, poleg tega pa so geografsko popolnoma odrinjeni iz Evrope. Zato so imeli dolga leta dokajšnjo mero občutka manjvrednosti - prav tako kot Slovenci. To se je v zadnjih desetletjih močno spremenilo, predvsem zaradi novih, mladih generacij, razpada velikega sosedu Rusije in prav v zadnjem času zaradi fantastičnega razvoja firme Nokia, ki je v svetu postala simbol Finske.

G.S.: Na pisalni mizi našega uredništva stoji prav Nokia mobilni telefon....

M.S.: Ha-ha-ha, garancija za kvaliteto!

G.S.: No, pojdiva nazaj k značilnostim Fincev.

M.S.: Glavna značilnost Fincev je poštenost - Fincev vedno stoji za svojimi besedami, čeprav govorijo veliko. Druga značilnost je visoka narodnostna zavest in zdrav nacionalizem, česar bi se morali tudi mi Slovenci počasi naučiti.

G.S.: Ali pogosto obiskujete Slovenijo in kaj sploh mislite o današnji slovenski državi?

M.S.: Imam 87 let staro mamo, ki živi sama v samem centru Ljubljane. Že zaradi nje kar pogosto obiskujem staro domovino. Seveda imam tudi nekaj res pravih prijateljev, brez katerih je včasih težko. Hodim domov vsaj tri do štirikrat na leto - vendar se je Slovenija toliko spremenila, da se vsaj prvi teden počutim popolnega tujca. Predvsem me moti zaplankanost, kratkovidnost - za kar krivim prvenstveno slovenske politike. Toda, ko se človek malce zamisli, je rešitev na dlani - saj ste si sami krivi, sami ste jih izvolili. No, potem ti postane lažje pri srcu. Da so ljudje tako poneumljeni, ne, tega ne morem razumeti. Če bi bila Slovenija na Luni, bi to še nekako prebavil - da pa je v samem centru Evrope zadnji otok totalitarnega enoumja, pa ne morem in ne morem razumeti.

G.S.: Kje in kako ste dočakali slovensko neodvisnost? Ste bili v tistem času aktivni tudi vi na Finskem?

M.S.: Naj omenim, da sva bila z današnjim in nekdanjim ministrom za zunanje zadeve Dimitrijem Ruplom sošolca v osnovni šoli, nato pa vse do mature na Klasični gimnaziji v paralelki. Z današnjim veleposlanikom v Parizu Jožetom Kuničem sva dolga leta sedela v isti klopi. V delovanje za svobodno Slo-

venijo sem se vključil spomladi 1991. leta. Po napadu na Slovenijo, sem delal kot uradni prevajalec v uredništvu glavnih poročil prvega finskega TV programa. Vse informacije so šle preko mene. Pa ne da bi jih kakorkoli potvarjal, imel pa sem priliko izbirati, komentirati in priporočati finskim novinarjem kaj in kako naj obveščajo Finsko o dogodkih. Finska je bila v stanju evforije, organiziral sem celo skupino prostovoljcev, ki je bila pripravljena takoj skočiti na pomoč našim, tedaj še, teritorialcem. Dal sem nešteto intervjujev. Ko smo zmagali, sem počival kar dva tedna, tako sem bil na koncu s svojimi močmi.

Po tistem sem še vedno kot uradni predstavnik Slovenije ogromno naredil za promocijo Slovenije. Ko sta na svoji skandinavski turneji prišla na Finsko Peterle in Rupel, sem iz tega obiska napravil medijski cirkus. N.pr. slovensko vladno letalo je pristalo v Helsinkiju ob 9h zvečer - v večernih TV poročilih na vseh finskih kanalih pa je bil že ob 10h intervju z Ruplom; intd.intd. Leta 1992 sem bil tajnik slovenske delegacije na pripravljalnem srečanju KEVS-a v Helsinkiju, prav tako na Top meetingu junija 1992.

G.S.: Slovenija se vam je za tvoje velike usluge gotovo nekako obdolžila?

M.S.: Od leta 1992, ko je Slovenija odprla svoje veleposlaništvo za celo Skandinavijo v Stockholmu, pa vse do danes nisem od tam prejel niti enega telefonskega klica. Sošolec Rupel mi je veliko obljubljal, toda šele po dveh letih sem dobil spominski plaketo za zasluge. Res ne razumem, če sem bil dovolj dober za finskega diplomata, zakaj nisem primeren za to, da bi služil svoji pravi domovini, ki jo nosim v srcu. N.pr. hrvaški kolega, ki sem ga učil prve korake pri promociji, je že dve leti veleposlanik Hrvaške v Helsinkiju. Ampak, niti malo nisem ne zagrenjen ne frustriran, kajti vse to smo delali iz lastnih, domoljubnih nagibov, ne zaradi posvetne slave. Notranje zadovoljstvo je najvažnejša stvar. Prav zaradi tega sem najbolj ponosen na to, da sem član Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Tam smo zbrani tisti pravi, tisti, ki smo bili v prvih vrstah, ne zaradi stolkov, ampak zaradi odgovornosti, ki jo čutimo do te svoje domovine in zanamcev.

G.S.: Se mislite kdaj vrniti v Slovenijo?

M.S.: Seveda, ampak prej si moram ogledati še Avstralijo in Novo Zelandijo.

8. februar - Prešernov dan

Kako smo praznovali slovenski kulturni praznik - Prešernov dan

Piše Jožica Gerden

MELBOURNE, NEDELJA, 4. FEBRUAR 2001 - Slovenski narodni svet Viktorije ASK SSK je kakor vsako leto, tudi letos slovesno praznoval Slovenski kulturni praznik - Prešernov dan v dvorani Verskega središča Kew. Toda letošnje leto smo ta posebni praznik praznovali nekoliko drugače. Proslavo je pripravila izključno naša mladina iz Melbourn, na katero smo lahko starejši izredno ponosni. Osvežilo se nam je upanje, da so se naši mladi vendarle mnogo dobrega naučili in vse dosedanje kulturne prireditve le niso bile zaman. Posebno priznanje za organizacijo in uspeh tega dogodka gre najprej drugemu podpredsedniku SNS VIC Lentiju Lenku in drugi tajnici SNS mladi Kristini Mesarič, ki sta prevzela odgovornost za pripravo proslave. Mentorica programa Elica Rizmal je ob zaključku dejala, da je bil uspeh proslave zagotovljen, saj je bila "zamiseln program Lentijeve, besede so bile Prešernove, njena vloga pa je bila "zaokrožiti program v celoto". Deut mladih harmonikarjev, prvakov Rudja Črnčeca in Lentija Lenka nas je v spominih prijetno popeljal med domače poljane. Članica (blagajničarka) Narodnega sveta Ana-Marija Cek je predstavila program in Pater Metod Ogorevc OFM je imel pozdravni nagovor, v katerem je spregovoril o pomembnosti gojitve slovenske kulture za ohranitev naše skupnosti v svetu. Narod brez kulture nima bodočnosti. Ubrano himno *Zdravljico* so zapeli vsi nastopajoči in sicer Lenti Lenko, Rudi Crncec, Paul Paddle, Andrew Bratina, Krisi Mesarič, Kristina in Wendi Cestnik, Patricia A., Zalika Rizmal, Evelin Koje in Iris Dietner. Rudi Črnčec in Lenti Lenko ter Patricia A. so na kratko podali Prešernovo življenje od rojstva leta 1800 dalje, prikazali so njegova otroška in študijska leta, začetek njegovega pesniškega ustvarjanja od leta 1824 dalje, ko je nastala njegova pesem *Pod oknom*, do nastopa prve službe leta 1828; zanimivo so prikazali tudi Prešernova najplodnejša leta ustvarjanja od 1835 leta dalje, preko njegovega tragičnega življenjskega obdobja do prezgodnje smrti. Andrew Bratina nam je odlično recital pesem *O, Vrba*, Zalika je zapela pesem *Lipa* in Iris Dietner *Magistrale* ter Paul Paddle pesem *Kam* ob izmenični spremljavi Krisi Mesarič in Lentija Lenka na klavirju.

Nesrečna ljubezen je igrala veliko vlogo v pesnikovem življenju in Wendi Cestnik nam je čuteče podala pesem *Nezakonska mati*. Kljub njegovemu nesrečnem osebnem življenju in boleznim, je pesnik leta 1846 izdal svojo bogato pesniško zbirko *Poezija dr. Franceta Prešerna* z geslom: "Sem dolgo upal in se bal, slovo sem upu, strahu dal; Srce je prazno, srečno ni. Nazaj si up in strah želi." 8. februarja leta 1849 je naš največji pesnik vseh časov podlegel bolezni.

Nastopajoči so v zaključku poudarili, da je Prešeren bil v življenju in v pesmi demokrat. Budil je narodno zavest in slovenski narod klical k "edinosti, sreči in spravi, da oblast in z njo čast, spet naša bosta last!"

"Edinosti, sreča, sprava k nam naj nazaj se vrnejo!
Otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v roke sežejo!"
Dr. France Prešeren

**NAJBOLJŠE ŽELJE
OB SLOVENSKEM
KULTURNEM PRAZNIKU,**
da bi ob spominu na pesnika
Prešerna začutili njegovo toplo
sporočilo v slovenski himni
"Žive naj vsi narodi...,"
Vam želi - Jožica Gerden
v imenu SNS VIC, ASK in SSK

Slovenska predstavitev v Imigracijskem muzeju v Melbournu

8. november 2000 - 28. januar 2001

Kam? V novo bodočnost Ohranjanje slovenskega izročila

Piše Anica Markič

MELBOURNE - Odzvali smo se razpisu in bili sprejeti da v Imigracijskem muzeju predstavimo avstralski javnosti Slovence in običaje, katere še danes ohranjamo v naši skupnosti. Razstava *Kam? V novo bodočnost* je predstavila naš prihod v Avstralijo, nov začetek in ohranitev naših navad in običajev. Trimesečna razstava je bila odprta od 8. novembra 2000 do 28. januarja 2001 a skozi vrata muzeja je v tem času stopilo več kot 11.000 obiskovalcev. S pripravami smo začele že marca 2000. Nismo se zavedale kako zahtevno bo to delo, vendar smo vztrajale in uspele. Sprva smo zbrale veliko slik, raznih predmetov in zgodb in vse smo predale osebju muzeja, z Marijo Tence na čelu. Marsikaj je bilo zavrnjeno, češ to ne bo zanimalo avstralskih obiskovalcev, saj so nekaj podobnega prikazale že druge etnične skupine. V muzeju so nas opozarjali, da je preveč besedil, oni pa želijo nekaj pristnega in privlačnega. Neprestano so nas opozarjali, da ta razstava ni za Slovence, temveč je to predstavitev Slovencev avstralski javnosti. Tudi nismo smele prikazati slovenske državne meje pa tudi zastave ne. Končno smo le vsi skupaj prišli do sporazuma kaj bo predstavljeno. Največje pozornosti sta bila deležna *kurent* in *idrijska čipka*. V besedi, sliki in z raznimi predmeti smo prikazale še različne *narodne noše*, *Miklavža*, *potico*, *pirhe*, *slovenski božičnik* in druge številne *praznične jedi* in *izročila*, *seveda tudi praznovanje Božiča in Velike noči*. Predstavile smo tudi prihod Slovencev na to celino ter delovanje slovenskih klubov, verskega središča in drugih organizacij. Sponzorji muzeja so *VIC Health in International Diabetes Institute*. Za veliko pomoč pri financiranju razstave smo hvaležne Sloveniji in sicer *Ministrstvu za kulturo ter Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu*. Finančno so prispevali še Versko in kulturno središče Kew ter slovenska društva in organizacije v Viktoriji. Vsem, ki so nam pomagali pri pripravah, nam zaupali razne predmete in slike, pristrčna hvala. Pripravljalni odbor v katerem smo bile: *Milena Brgoč, Draga Gelt, Dragica Gomizelj, Lucija Srnc, Vida Vojvoda in Anica Markič*, smo zadovoljne in navdušene, da nam je bila dana možnost prikazati avstralski javnosti delček Slovenije, njen jezik in kulturo ter običaje.

Anica Markič Foto: F. A.

NOVA KNJIGA NOVA KNJIGA NOVA KNJIGA Zdaj jo lahko kupite tudi vi - lepo darilo

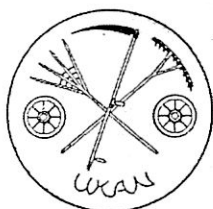
ŽIGA HERBERSTEIN (1486-1566)

Potomec znamenitega rodu iz slovenske Karantanije, vojščak, državnik, diplomat in mirotvorec - v "Moskovskih zapisih" odkril Rusijo Evropi

BOGATO ILUSTRIRANA MONOGRAFIJA O NAŠEM VIPAVSKEM ROJAKU, IMPERATORSKEM VELEPOSŁANIKU ŽIGI HERBERSTEINU, AVTORJU ZNAMENITIH "ZAPISKOV O MOSKOVJI", KI JE IZŠLA V DVOJEZIČNI, IN Sicer SLOVENSKO-RUSKI OBLIKI. SVOJE TEHTNE PRISPEVKE SO POSREDOVALI ANNA HOROSKEVIČ, ANDREJ LENARČIČ IN JOŽKO ŠAVLI. KNJIGO JE IZDALO SLOVENSKO DRUŠTVO V MOSKVI "DR. FRANCE PREŠEREN". OBSEGA 205 STRANI, BOGATI JO ZAJETNA BIBLIOGRAFIJA, ZANIMIVE KARTE VZHODNE EVROPE IZ 15. IN 16. STOL. POVZETEK NA SLOVENSKEM, RUSKEM, ANGLEŠKEM IN NEMŠKEM JEZIKU.

CENA, VKLJUČNO Z LETALSKO POŠTO \$ 40.00
Naročite jo lahko v uredništvu Glasa Slovenije
(naslov in telefon na tretji strani)

šobe-camece-zimmer-zoomš-apazlma

Kmečki tužizem
ŽEROVC

4260 bled mlinska 15

slovenija
telef. 00386-64-741-704

Nekdanji taboriščniki Bonegille na srečanju v Melbournu

/GLAS SLOVENIJE, S.G., LEKTOR J.Š./

V nedeljo, 4. februarja 2001, so v melbournskem imigracijskem muzeju pripravili spominsko srečanje nekdanjih taboriščnikov, ki jim je bila Bonegilla, največji avstralski priseljeniški center, prvi dom v izseljenstvu.

Bonegilla, kraj v bližini Albury - Wodonge, na mejnem območju zveznih držav Viktorije in Novega južnega Walesa, je bila v štirindvajsetih letih priča usodam približno 320.000 Evropejcev, ki so zapustili svoje domove v letih 1947-1971. Samo leta 1950 je tam v šotorih in barakah živel 7700 ljudi. Takratne avstralske oblasti so zadrževale neangleške priseljence v taborišču, ki se je razprostiral na področju velikem 242 hektarjev, največkrat šest tednov. Toda nekateri so prebivali tam tudi nekaj mesecev ali celo let. Tisti, ki so živeli izven

kampa so morali prehoditi tudi do 4 km peš do taboriščnih pisarn, menz in pralnic. V kampu je bilo največ žena in otrok, saj so moške največkrat pošiljali daleč stran na težaška dela. Prebivalci Bonegille so prejeli tedensko denarno podporo - en pound, toda od tega so jim odtrgali za stroške stanovanja in razne druge stroške, in tako jim je na koncu ostalo le 5 šilingov - dovolj za zavojček cigaret, za znamke ali morda za avtobus do Alburyja.

Priseljenci so morali podpisati pogodbo na dve leti, pri izbiri delovnega mesta pa ni bila pomembna njihova šolska izobrazba, čeprav so bili tehniki, inženirji, pravniki, zdravniki ali so imeli kak drug poklic, so morali

opravljati tista dela, ki jih Anglosaksonci niso hoteli.

Ceprav se ve da je šlo skozi Bonegillo 320.000 Evropejcev, spiski imen ne obstajajo, kar nam govori tudi o samem takratnem odnosu do teh ljudi, njihov status je bil raven statusu živine. V arhivih se tu in tam najde kak podatek o prihodu ladij ali evidenca bolnih.

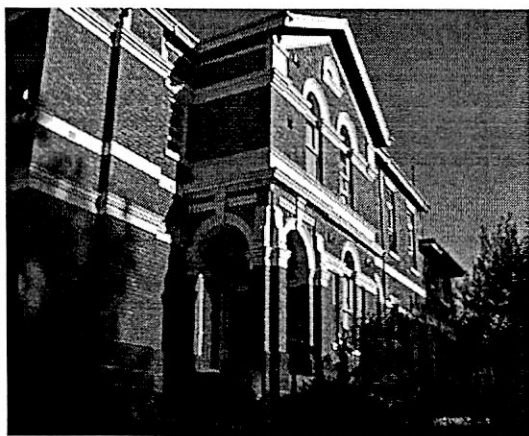
Februarsko srečanje v imigracijskem muzeju sovпада z razstavo, ki je odprta že od lanskega

septembra pod imenom *From the Steps of Bonegilla* — zaprli jo bodo aprila letos.

Z razstavo so želeli prikazati še neizpovedane zgodbe priseljenčev, ki so v tem taborišču doživljali prve dneve svoje izseljenške usode, včasih žalostne in tragične, a tudi lepe in obetavne.

Pravzaprav je bila Bonegilla prvo okolje, v katerem se je kalila

avstralska večkulturnost oziroma popularno multikultura.

Tu so se znašli Grki, Italijani, Ukrajinci, Nizozemci, Nemci, Rusi, Hrvati, Slovenci, Srbi, Makedonci, Bosanci in Hercegovci, Finci, Latvijci, Poljaki, Čehi in drugi. Med njimi je bilo komaj omembe vredno Angležev. V nedeljo, 4. februarja, naj bi muzej dodal k svoji zbirki nove dokumente, fotografije in zgodbe nekdanjih taboriščnikov. Na spominskem srečanju so priredili kratek kulturni program, na katerem so nastopili tudi slovenski pevci, zbor Planika iz Melbourn.

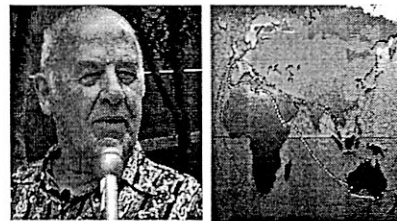

Tri družine - Kučan, Fliser in Matuš: skupaj iz Evrope, skupaj v Bonegillo, eden za drugim pa tudi v Sydney - po dolgih letih še vedno dobri in nerazdružljivi prijatelji

FOTOREPORTAŽA Florjan Auser

Mariji in Francu Uršiču je po Bonegilli pomagala Lucija Srnc

Jože Brgoč - intervju za TV SLO in radio SBS Melbourne

Stefan Baligač s spomini na Bonegillo

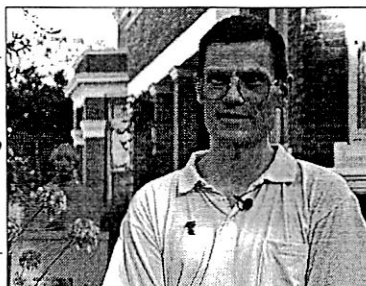
Desno:
Pater Metod
nadaljuje delo
patra Bazilija
v Baragovem
domu

Lucija Srnc, ena od organizatork razstave

Milena Brgoč pojasnjuje da potica ni "wolnat strudel" ampak potica

Dr. Glenda Sluga: *Bonegilla 'A Place of No Hope'* Edina akademska knjiga zgodovinarja o Bonegilli

/GLAS SLOVENIJE, S.G., LEKTOR J.Š./ - Bonegilla, brezupni kraj - tako

je že pred leti naslovila svojo knjigo melbournska Slovenka, zgodovinarja dr. Glenda Sluga, danes profesorica in odgovorna za zgodovinski oddelk na sydneyjski univerzi. Iz družine Sluga prihajata v Viktoriji sicer dve pomembni knjigi: ena Glendina, druga *Skozi ogenj in pepel* Glendine tete in sestre njenega očeta Jožeta Sluga, Ivanke Skof - Sluga. Dr. Glenda Sluga je v knjigi, posvečeni svojim staršem "v spomin na tvegano potovanje", prikazala življenjske zgodbe evropskih priseljenčev, med njimi tudi Slovencev. Ker ji na imigracijskem oddelku niso mogli ponuditi dovolj informacij, se je sama podala na dolgo pot od priseljenca do priseljenca in skozi intervjuje zbrala paletu takšnih in drugačnih zgodb. Čeprav zveni naslov knjige precej pesimistično, je bila Avstralija za mnoge na koncu le obljubljena dežela, saj so si tu, res da največkrat s trdim delom, na koncu le ustvarili novi dom, vzgojili otroke in dočakali visoko starost.

V knjigi *Bonegilla 'A Place of No Hope'* je tudi zgodba o delovanju pok. patra Bazilija - glej angleško prilogo.

Fotografiji zgoraj:
iz arhiva Imigracijskega
muzeja Melbourne -
priseljenci prihajajo
v Bonegillo;
Baragov dom v Kewju

Znani in neznani obrazi

Odstranitev nevarnega tumorja in - epilepsije Sodobna tehnologija omogoča varnejše posege v globino možganskih struktur Mag. Simon Vogrin iz Melbourne v uspešni ekipi

/DELO, Dragica Bošnjak/

Otroštvo danes 32-letne Avstralke **Maree Robson** je bilo zaznamovano z boleznijo. Sprva bolj ali manj neizrazite motnje so se izkazale za resnejše; od dvanajstih let naprej je imela v posameznih obdobjih tudi po štiri epileptične napade na teden. S poglobljenimi raziskavami so odkrili, da jih povzroča tumor, žal na takem mestu v možganih, da se ga vrsto let niso upali lotiti. Tveganje ob operaciji bi bilo preveliko. Pred nedavnim pa se je ta prijetna in urejena ženska, kot zdaj presrečna ponavlja, "ponovno rodila".

V Victorijskem Centru za epilepsijo, ki sodi v okvir priznanih bolnišnic St. Vincent in Alfred v središču Melbournea, so ji odstranili zdaj že za pomarančo velik tumor, ki je povzročal epileptične napade in ji vrnil zdravje. Ker je tumorsko tvorbo na izjemno neugodnem delu možganov, tesno blizu pomembnih predelov, odgovornih za govor, praktično polni dve desetletji v vseh kartotekah spremljala medicinska oznaka "neoperativen", gre, razumljivo, za dosežek, odmeven v strokovnih krogih in dejstvo, ki bo pomenilo novo upanje za nekatere bolnike s podobno usodo. Še posebej zanimivo pa je tudi, da je v interdisciplinarni skupini strokovnjakov v omenjenem Centru za epilepsijo v Melbourneu, sodeloval tudi mag. **Simon Vogrin**, komaj 24-letni strokovnjak za področje nevroloških znanosti, v Astraliji rojen slovenskim staršem. Medicinsko biofiziko s poglobljeno usmeritvijo v nevrološke vede je že pred dvema leti končal na prestižni melbournski univerzi, kjer zdaj ob vsem drugem pripravlja doktorat znanosti.

"Vse drugo" pomeni, da je v uradnih gradivih Victorijskega centra za epilepsijo predstavljen kot stalni član strokovnega tima v skupini za analizo zapletenih preiskav s CT, MR in drugega, kar je pomembno za računalniško tridimenzionalno načrtovanje

zapletenih posegov na možganih. Na ta način sodeluje s podobnim centrom za otroke z epilepsijo v Sydneyu, z Univerzo St. Louis v ZDA, prav tako pa tudi s slovenskimi strokovnjaki. Med drugim je tako aktivno sodeloval na mednarodnem kongresu o epilepsiji v Ljubljani. O pionirskem dosežku nevrokirurške ekipe iz Melbournea je poročal na nevrološkem kongresu v Pragi in na interseksijskem epileptološkem strokovnem srečanju v Ljubljani.

Tridimenzionalna slika za zanesljiv poseg v možgane

Za to, da je avstralskim strokovnjakom uspel ta za širšo javnost, pa tudi v resnici "vznemirljiv" dosežek - tako je bil predstavljen in ta čas še odmeva - se je seveda moralo zgoditi kar nekaj stvari, ki jih je sicer težko razložiti v vseh zapletenih podrobnostih. Bistvo pa je v tem, pojasnjujejo sogovorniki v najsodobnejše opremljenem in pred kratkim ustanovljenem centrom za epilepsijo v omenjeni bolnišnici, da je morala skupaj z mikrokirurško oziroma mikronevrološko tehniko, napredovati druga spremljajoča tehnologija, potrebna za natančno diagnostiko, popolnoma zanesljivo "lokacijo" tumorja oziroma druge motnje, da bi tveganje pri operaciji zmanjšali na minimum. Zato je nemara bolje reči, da so morali strokovnjaki s področja drugih znanosti korak pred kirurgi razviti tehnologijo in metode, ki so omogočile največjo možno mero natančnosti pri posegu v možgane, da bi odstranili tumor in da pri tem ne bi ogrozili nekaterih drugih življenjskih funkcij bolnika.

V primeru Maree Robson so tako dolgo odlašali z operacijo, ker so se bali, da bi ji pri tem poškodovali možgansko središče, odgovorno za govor. Ker so v novejšem obdobju, kot so pripovedovali in je bilo tudi očitno iz različnih akcij v javnosti, dokaj uspešno pričeli uresničevati program mednarodne

Mag. Simon Vogrin

lige proti epilepsiji, "da se ta potegne iz sence", si je poskušala, kolikor je bilo mogoče, izboljšati kakovost življenja. Ena ključnih težav, ki ju je z možem Robom ovirala pri načrtovanju starševstva pa je bila nujna vsakdanja doza zdravil. Ker je bila njena bolezen težje narave in očitno napredujoča, tudi ni mogla voziti avtomobila, soočala se je s številnimi drugimi ovirami v vsakdanjem življenju, tumor v levi polovici možganov pa se je še naprej povečeval...

"Mapiranje" za podroben prikaz možganskih struktur multidisciplinarni skupini, ki je prvič v svetu opravila tako zapleten poseg, so bili medicinski direktor Viktorijskega Centra za epilepsijo, nevrolog dr. Mark Cook, nevrokirurg dr. Michael Murphy, pomočnik direktorja avstralskega centra za klinično nevrofarmakologijo dr. Terence O'Brien in drugi.

Toda, da bi ta poseg opravili s kar najmanjšim tveganjem, so morale druge skupine strokovnjakov še prej opraviti natančno diagnostiko in številne podrobnosti, pomembne za vsak milimetrski rez v zapletene in občutljive možganske strukture. Pri tem so si, kot so razlagali mag. **Simon Vogrin** in sodelavci, tokrat prvič pomagali tudi z novimi razvojnimi dosežki sodobne tridimenzionalne slike celotnih možgan, izbranega dela možganov, posameznih izrezov in najmanjših podrobnosti v delu, kjer se je razraščal tumor in kjer je bilo žarišče epileptičnih napadov. Tako so, razumljivo, že veliko prej, pred načrtovano operacijo, opravili serijo različnih meritev z že znanimi in novimi metodami za merjenje možganskih aktivnosti in v tem primeru motenj, povezanih s tumorjem ter posledičnimi epileptičnimi napadi, prav tako pa je bil tudi sam poseg izveden v več fazah. Pomeni, da so opravili vrsto preiskav z metodo CT (računalni-

niška tomografija), nuklearna magnetna resonanca in drugo. Po končanih obsežnih meritvah in natančno določenem mestu, obsegu tumorja, (ne)vami razdalji ali boljše bližini središča, v tem primeru odgovornega za sposobnost govora, so se lotili takoimenovane predpriprave pred samo odstranitvijo tumorja.

V tem delu so na natančno določena mesta, okoli tumorja in žarišča epileptičnih napadov pod lobanjo namestili posebno mrežo več kot 50 občutljivih elektronskih sond. Te meritve, že pred tem izdelana natančna računalniška analiza z uporabo umetne inteligence in še nekateri drugi postopki, ter že omenjena možnost predstavitve v sodobni tridimenzionalni tehniki, so dali kirurgu jasno predstavo o "vseh razsežnostih" tumorja in ostalega prizadetega tkiva ter mu zanesljiveje usmerjali milimetrsko napredovanje skalpela v notranjost možganskih struktur.

Za strokovno rabo so operacijo opisali s številnimi zelo zapletenimi podrobnostmi, pri čemer navajajo dragocene izkušnje z uporabo "virtualne resničnosti", se pravi serijo zapletenega "mapiranja" posameznih točk v možganih, ki kot "katastrske mreže", položene ene čez drugo, v različnih izsekih, presekih, izrezih in kot celota, predstavljajo danes dele človekovega telesa, v tem primeru možganov v nekoč povsem nedoumljivih podrobnostih.

Dr. Murphy je pojasnjeval, kako so morali "identificirati in ovrednotiti signale za vsako od 52 elektrod v posebni mreži, ki so jo namestili prek možganov, da bi lahko res dobili podroben 'zemljevid' vsega dogajanja v prizadetih in zdravih delih možgan. Za potrebe operacije je bilo treba celo serijo tako pridobljenih 'zemljevidov' 'zložiti' v ustreznem zaporedju drugega prek drugega, kar je omogočilo kirurgu zagotavljanje večjo preglednost, zanesljivost oziroma natančnost posega.

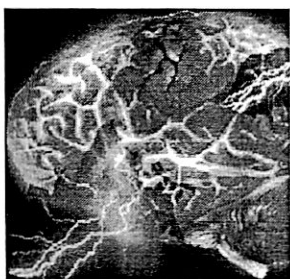
Strokovnjaki so tudi podrobno pojasnili, po kakšnem postopku so nato omenjeno posebno mrežo z elektrodami odstranili, kako jim je pri tem pomagala sodobna tehnologija in seveda zmogljivi računalniki. Dr. Murphy je opazoval tako pridobljeno sliko istočasno kot v živo, le da je bila s pomočjo sodobnih računalniških pristopov izdelana že prej in zdaj kot pomemben dodaten 'varnostni mehanizem' za zanesljivejšo, do tedaj preveč tvegano operacijo.

Strokovnjaki so tudi pojasnili, zakaj je bilo tako pomembno pridobiti tako jasne slike vsega

patološkega dogajanja v prizadetem delu možganov delovanje preostalega zdravega dela, še zlasti pa že omenjeno tvegano mejo med njima, ker je bilo tako blizu središča za govor.

"Temeljite priprave na ta poseg so nam zagotovile, da so ostali deli možgan, ki so delali normalno, ves čas aktivirali svoje funkcije in da je nevrokirurška ekipa kolikor toliko zanesljivo jadrila med Scilo in Karibdo", so med drugim pripove dovali dr. Michael Murphy s sodelavci.

"Kirurški tim je zahvaljujoč uigrani ekipi in, to je treba dodati, dobri poprejšnji diagnozi in najsodobnejši tehnologiji, med posegom natančno vedel, kaj dela in se navsezadnje sploh odločil zanj. Le milimetrski spodrsrlaj bi pacientko morda res rešil epilepsije, a bi ji za vselej odvzel sposobnost govora." Tako pa se je na srečo vse dobro končalo. Pacientki so uspešno odstranili za pomarančo velik tumor v možganih. Zdravniki, ki so bili, kot je očitno po vsem svetu navada, neposredno po operaciji precej zadržani, so zdaj vse bolj optimistični in prepričani, da se tako odpirajo nove možnosti za kirurške posege v nekaterih primerih, ki so doslej veljali za "neoperativne".

Človeški možgani

**Mag. Simon Vogrin
v Sloveniji**

Sodelavci sekcije za radiologijo in katedre za radiologijo, Laboratorija za biomedicinske oslikave Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, in Klinike za nuklearno medicino, so pripravili srečanje. Med drugim je tu sodeloval kot gost tudi **mag. Simon Vogrin**, ki je predstavil rezultate volumetričnih meritev možganskih struktur pri epilepsiji in novejša raziskovalna delo na tem področju v Avstraliji. Obravnavali so tudi "sodobno epileptološko diagnostiko" za najtežje bolnike, nevro-radiološki prikaz patoloških sprememb pri bolnikih z epilepsijo, razvoj novih magnetno-rezonantnih tehnik in možnosti nuklearno medicinskih metod pri epilepsiji. **Mag. Simon Vogrin** se tudi letos pripravlja za seminar, ki ga bo vodil v Ljubljani.

Spominsko srečanje - 40 let Slomškove šole v Kew VIC *Piše Lucija Srnc*

'Spomnili smo se prvih - nekdanjih dni, ko smo zaorali ledino v novi domovini Avstraliji ter tako posejali seme, katero je poglano trdne korenine in še naprej raste ob trdni negi staršev in učiteljev - ljubiteljev materinega jezika.'

Preteklo je že nekaj časa, 23. julija 2000 smo se namreč spomnili prvih - nekdanjih dni, ko smo zaorali ledino v novi domovini Avstraliji ter tako posejali seme, katero je poglano trdne korenine in še naprej raste ob trdni negi staršev in učiteljev - ljubiteljev materinega jezika.

Bilo je leta 1960, ko si je pok. pater Bazilij zadal nalogo, da se ustanovi šola slovenskega jezika za naš naraščaj. Z dvema poskusi so se njegove in naše želje uresničile in tako so se odprla šolska vrata, in slovenski jezik in kulturo spoštujemo in negujemo še danes. Na pobudo **Lucije in Stefana Srnc** smo se zbrali 23. julija 2000 in skupno proslavili 40 let obstoja Slomškove šole v Verskem in kulturnem središču Kew.

Tega dne so se na odru znašli nekdanji in današnji učenci, njihovi učitelji in starši. Seveda so bili starši vedno nenadomestljivi pri vzgoji materinega jezika in če otroci ljubijo svojo mater, ljubijo tudi materin jezik in njeno kulturo.

Vrstili so se pozdravi, spomini... podeljena so bila priznanja učiteljem Slomškove šole in prvim učencem. Na spominskem priznanju opazimo v ozadju našega prvega vzpodbudnika slovenskega jezika, blaženega A. M. Slomška ter slovenske nageljne. Razstava slik Slomškove šole in proslav skozi leta so dokazi kako aktivna je bila ta šola in seveda še vedno je. Vzporedno z razstavo so potekali tudi zanimivi pogovori in obujanje spominov.

Najmlajši - sedanji učenci, so pozdravili starše prvih učencev ter v njihovo čast zaplesali v narodnih nošah in tako pokazali da šola deluje že za tretjo generacijo. Tudi prvi učenci so se spomnili nekdanjih pesmi.

Pokazali so nam, da slovenska šola ne pomeni samo suhoparnega učenja, polna je tudi veselja in za seboj pušča prgišče lepih spominov. Danes so nekateri nekdanji učenci na vodilnih mestih v slovenski skupnosti, mlajši jim pa sledijo. Slovenski jezik so nam čuvali že pra-pra dedje, nam ga izročili, zato ga čuvajmo še mi.

Srečanje ob 40-letnici je bilo prve te vrste in avtorica tega članka in mož **Štefan upava**, da jih bo še. Vtisi srečanja so zapisani tudi v spominski knjigi. Zapis **Lucije Srnc** pa je na srečanju prebrala prva učenka **Sandra Krnel**:

Stan Penca, prvi učenec in Sandra Krnel, prva učenka (tajnica SDM)

V Slomškovo šolo smo hodili / pridno se učili. / Da ne bi pozabili, smo si v zvezke zapisali / in na odru pokazali pesmice in igrice. / Tako lepo smo naredili, da smo vse razveselili. / Očetje, matere in tete so bile vesele; / tudi drugi so nam zaploskali / in tako so pokazali, / da smo se dobro

izkazali. / Starši so bili ponosni, mi veseli, / saj so naši malčki to pot prevzeli / in tako nam pokazali, da slovenska pesem in beseda iz roda v rod bo razpletana. / A. M. Slomšek nas pa vodi, da slovenski narod po pravi poti hodi.

Iz Antarktike v sydneyski zaliv

**Slovenska zmaga nad oceani?
Tri leta okoli sveta ali prejadrtati
47000 morskih mili**

*Prva slovenska jadrnica,
ki je obplula zloglasni rt Horn
in priplula na Antarktiko*

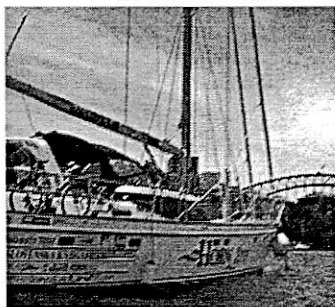
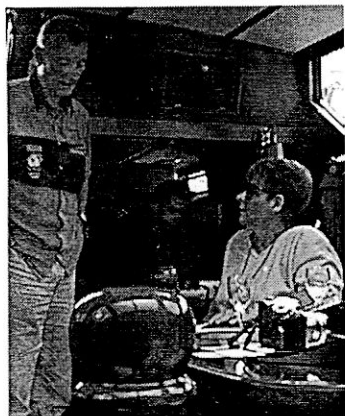

Foto: F. A.

SYDNEY/GLAS SLOVENIJE, S. G., F. A., LEKTOR JURE ŠINK/ - Kapitan slovenske jadrnice in projektni vodja odprave **Horn 2000** Roman Kvaternik je izplul iz izolskega pristanišča 15. junija 1999. Na odpravo, v kateri sta tudi njegova soproga Joži in sinova, desetletni Žan Žak in štirinajstletni Tim, je povabil še druge, saj je na udobni in sodobno opremljeni jadrnici prostora za približno deset ljudi. Priključili so se lahko na najbolj zahtevnih jadrlnih etapah in se vmes naučili še marsičesa koristnega - vsega, kar mora vedeti dober jadralec.

Roman in njegova jadrnica se odlikujeta predvsem po izzivalnih ciljih: to bo prva slovenska posadka, ki bo objadrala vse tri najjužnejše točke sveta, in prva slovenska posadka, ki je obplula zloglasni južnoameriški rt Horn! Gre tudi za prvo slovensko posadko jadrnice, ki je priplula na Antarktiko!

V svetovnem merilu je to tudi prvi znanstvenoraziskovalni primer šolanja na daljavo in praktičnega osnovnošolskega izobraževanja!

Z jadrnico Horn in Romanom se je ekipa Glasa Slovenije srečala v nedeljo, 21. januarja 2001.

Na sodobno opremljeni slovenski barki, vredni od 4 do 5 milijonov avstralskih dolarjev, je bilo od samega kapitana in vodje avanturističnega projekta slišati veliko zanimivega. Jadrnico je izdelal Roman v svojem podjetju in je edinstvena. Opremljena je z najmodernejšo elektronsko opremo, hidravliko, pohištvom v notranjosti iz mahagonijevega lesa z dodanim modrim usnjem na sediščih, ima štiri udobne spalne kabine, pa tudi vse, kar sicer najdemo v stanovanju od kuhinje do

pralnega stroja in stroja za pranje posode, televizije, toaletnih prostorov in drugega. Barka ima napravo za razsoljevanje morske vode in vodno čistilno napravo. Iz fotografij in intervjuja s soprogo Joži, ki ga je pripravila revija *Ona*, pa je bilo moč izvedeti še marsikaj ... Recimo, da prebijeta sinova in soproga na jadrnici osem mesecev na leto, štiri mesece pa v Sloveniji ... Da si je vsa družina Kvaternik pred plovbo dala operativno odstraniti slepiče... Da se otroka v osmih mesecih na barki izobražujeta in šolata z uporabo interneta in delovnih zvezkov ... Joži je poleg tega govorila tudi o svojih občutkih, saj je križarjenje po svetovnih morjih in oceanih prava pustolovščina, še posebej, ko se jadrnica znajde med desetmetrskimi valovi, ki jo premetavajo sem in tja kot orehovo lupino. Nosilcu projekta Horn 2000 so finančno pomagali pokrovitelji, ki mu bodo prišli prav tudi v prihodnje. Roman je v intervjuju povedal, da bo imel tudi dva avstralska pokrovitelja.

Roman Kvaternik je hotel odpluti iz sydneyskega pristanišča že 25. januarja, pa mu je Florjan Auser dal idejo: dočakati veličastveno proslavljanje 26. januarja, Dneva Avstralije in 100-letnico avstralske federacije v sydneyskem zalivu. In Roman se je odločil ostati in povrh vsega je še povabil na jadrnico Florjana, ki naj bi s kamero posnel ta veličasten dogodek za televizijo. Žal je morala kamera dogodek posnemati le z obale sydneyskega pristanišča. Roman pa je krenil proti Brisbanu šele 27. januarja. Del pogovora z Romanom na domači strani Stičišča avstralskih Slovencev v živo.

**Roman Kvaternik:
O gostoljubnih avstralskih Slovencih -
povezava na jadrnico Horn
s Stičišča avstralskih Slovencev**

<http://www.glasslovenije.com.au/naslovi-slovenija.htm>

Iz dnevnika kapetana Romana:

20. 2. 2001

Gospod častni konzul Dušan Lajovic me je obiskal kar s čolnom. S seboj je pripeljal še sina Dimitrija in vnuka Alexandra, ki sta mu v veliko pomoč. Povabil sem jih na Horn, kjer smo se zadržali kakšno urico, nato pa so me odpeljali na večerjo k njim domov. V nedeljo, ko je bila skupaj zbrana cela družina, sem bil tudi jaz dobrodošel gost. Spoznal tudi vse ostale družinske člane in v prijetnem razgovoru so mi povedali, da lahko ostanem pri njih kolikor časa želim. "Če karkoli potrebuješ, se obrni na nas. Naj ti ne bo nerodno!" Večer se razvije v obujanje spominov na rodno Slovenijo, obdobje olimpijskih iger in veliko promocijo, katere botra sta vsekakor bila Dušan Lajovic in častni konzul Slovenije v Avstraliji, g. Breznik. Tudi Kučan je gostoval v njihovem domu in ugotovitev je bila popolnoma identična. Kako je Slovenija zares majhna dežela. Skoraj vsak pozna vsakega.

22. 01. 2001 - 25. 01. 2001

Povabila na večerje kar dežujejo

V torek sva z Igorjem objavljena k Dušanovemu sinu Dimitriju, v sredo nama je Dušan razkazal tovarno, sledila je večerja, v četrtek se je oglašil še Geržina, ki je ravnokar priletel iz Slovenije. Kot se kasneje izkaže je celo v sorodu z Lajovicem, in naju prav tako povabi na večerjo. Večerja za večerjo, vsakokrat pa si privoščim čudovite sydneyske ostrige. Pravijo, da nisi bil v Sydneyu, če jih nisi poizkusil ... No, za mene kaj takšnega prav gotovo ne bo mogoče trditi. Na šestih večerjah sem jih jedel vsakokrat za predjed in to vedno na drugačen način.

25. 01. 2001 (op.u.: napaka v datumu, to je bilo 26. jan.)

Stoletnica Avstralije in Dušanov rojstni dan!

Vsa povabila so bila zelo dobrodošla in sem se jih udeleževal z velikim zadovoljstvom. Pri meni pa so povzročila velik del moralnega dolga. Za majhno oddolžitev in obenem promocijo Slovenije v Avstraliji, sem se odločil, da se udeležim parade, ki bo potekala po Sydneyskem zalivu. Tudi sam sem želel tem ljudem pokazati vsaj nekoliko slovenske gostoljubnosti, topline in prijaznosti. Že v sredo sem sporočil Lajovicu in Brežniku, da ju vabim na Horn ob praznovanju Dneva Avstralije. Z Dominikom sva nakupila nekaj prvovrstne hrane in avstralskega vina. Dominik jo je že navsezgodaj pripravil, ob kozarku odlično ohlajenega šampanja pa sva ponudila še sveže jagode. Moj govor, ki sem ga prebral, ko so bili na Horn vkrcani vsi povabljeni, je bil povod marsikateri solzi, ki se je pocedila po licih navzočih. V nadaljevanju programa je bilo še jadranje po zalivu ob popolnoma razvitih jadrh, kjer se je šopiril napis Slovenija! Horn je bil prva slovenska barka, ki je kdajkoli prisostvovala praznovanju rojstnega dneva avstralske konfederacije. Navdušenju Brežnika in Lajovica ni bilo videti konca. Dogodek je popestril tudi obvestila na sydneyski televiziji. "Takšna promocija, to je naravnost fantastično, ali veš koliko bi nas to stalo, Slovenijo seveda?" je večkrat ponavljal Brežnik. "Smo v samem središču dogajanja, in prav vsi bodo vedeli kdo je Slovenija, pa vsa ta parada in prispevek v najbolj občutljivi avstralski stvari - jadrnanju! Odlično, o tem moram obvestiti zunanje ministrstvo in seveda Canberro. Zares hvala ti, Roman. To pa je bilo nekaj za Slovenijo! Pa še prej vsa tista olimpijska promocija. Nepozabno!" Dan smo zaključili z objemanjem in čestitkami. Kar ni in ni jih bilo konca. Ko sem se naposled spravil v posteljo, je zazvonil telefon. "How are you Roman, would you join us for dinner?" Bil je Dimitrij, ki nam je želel predstaviti še eno slovensko družino. "O.K.! With pleasure!" sem odgovoril. Dan se je že močno prevesil v noč, ko sem popil zadnji kozarek rdečega. Potem smo se skupaj sprehodili do Dimitrijevega doma, ki se je nahajal prav na obali reke Paramata. Horn je gostoval ob njegovem lastnem privezu. "Treba bo oditi!" sem si prigovarjal. Morali smo se posloviti in to sem vedno sovražil. Stalno neka čustva, ki prodrejo v dušo še tako trdnega značaja ...

26. 01. 2001 Gremo! (op.u.: napaka v datumu, to je bilo 27. jan.)

Vstal sem že ob sedmih, ker smo ob osmih predvideli odhod. Na Horn sta se vkrcala tudi oba Lajoviceva vnuka. Z mano naj bi odjadrjala do Brisbanea, potem pa se bosta vrnila domov...

CANBERRA
Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
Phone: 03 - 58722115

**St. John's Park
COMMUNITY CLUB**

VABLJENI

Nedelja, 18. marec, od 12.00 ure dalje

JOŽEFOVANJE

Igra ansambel The Masters

80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 25. februar
PUSTNI PLES -

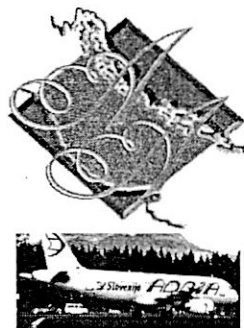
tri najboljše maske odraslih in tri otroške bodo nagrajene,
Igra ansambel Alpine Echoes

Nedelja, 4. marec, pričetek ob 14.00 uri
ABRAHAMOV PLES

Igra ansambel Evroz
Vsi, ki letos praznujejo Abrahama dobrodošli!

Sobota 17. marec
JOŽEFOVANJE (za Jožeke in Jožice)
Igra ansambel The Masters

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
E-mail: slodsyd@zeta.org.au

ADRIATIC ADVENTURE

*Najcenejše in najhitrejša potovanja do
Slovenije z Lauda Air
Organiziramo skupinska potovanja in
najcenejši Rent-a-Car z Alpetourom*

Sodelujemo z:

Malaysia Airline

Qantas

Lauda Air

Lufthansa

in drugimi letalskimi prevozniki

Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022

Shop 12, Edensor Park Plaza
Edensor Park NSW 2176

Email: adriatictours@bigpond.com.au

Medicina - Znanost

Pismo iz Slovenije

Zdravilne brinove jagode (juniper-berry)

Iz knjige *Zdravilna moč sadja in zelenjave* vam pošiljam tale nasvet: brinje je učinkovito zdravilo proti arteriosklerozi, čisti kri, dezinficira sluznico, pospešuje izločanje seča, v ledvicah, sečnih poteh, uničuje bakterije, ki povzročajo vnetja, zdravi šibkost ledvic in mehurja, blaži težave z uhajanjem urina. Brin vsebuje zelo veliko biološko aktivnega vitamina C (do 20 x večja učinkovitost), ohranja holesterol v transparentni obliki, da ta življensko pomembna maščoba v telesu ne postane žoltava. S tem se v vezivnih tkivih ne zadržuje neuporabni kalcij in mrtve beljakovine. Pospešuje nastajanje kortizola, ki blaži vnetne procese (op.u.: je pa tudi dober za oči). Kura z brinjevimi jagodami:

pojej - zgrizi vsak dan eno brinjevo jagodo več od 1 do 16, nato pa vsak dan eno manj, od 16 do 1.

Milica Štivan, Brezovica pri Ljubljani

Naj-najnovije o genomih

/DPA/ - S pred dnevi objavljenimi podrobnimi kartami dedne zasnove omejujejo raziskovalci število človeških genov na 26.000 do 40.000, torej na nekaj več kot pri nekaterih muhah in črvih. Hkrati je to več kot prepolovitev prejšnjih ocen. Vendar človeške gene odčitavajo v veliko bolj zapletenih procesih kot živalske, so pred dnevi izjavili nemški izvedenci mednarodnega projekta *Človeški genom (HGP)* v Berlinu. Raziskovalci in politiki si od vednosti o dedni zasnovi obetajo velik napredek pri zatiranju bolezni, a šele čez deset do dvajset let. Med drugim naj bi na tej osnovi lahko zdravili dedne bolezni in proizvajali zdravila po meri, ki ne bodo imela stranskih učinkov (ali pa le majhne), za konkretnega bolnika. Raziskovalci projekta *Človeški genom* so svoja dognanja pred nekaj dnevi predstavili na internetnih straneh britanske revije *Nature*, tekmelec Craig Venter, predsednik zasebne ameriške biotehnične firme *Celera Genomics*, pa svoja v ameriški reviji *Science*. Z objavo v strokovnih revijah je razglasitev lanskega dekodiranja dedne zasnove dobila resen znanstveni okvir. Obe skupini raziskovalcev sta pred letom dni predstavili grobo karto dedne zasnove, ki vsebuje več kot tri milijarde sestavnih delov. **Zdaj pa so razkrili nova spoznanja.** Venter ocenjuje število človeških genov na 26.000 do 39.000, HGP pa na 30.000 do 40.000 (prejšnja ocena: 100.000 ali celo 140.000). **Torej ima človek samo dva - do trikrat več genov kot vinska mušica.** Toda iz bolj zapleteno zgrajenih človeških genov pride več proteinov kot iz teh nižjih živali. Vsak človek ima 99,99 odstotka svoje dedne zasnove skupne z drugimi ljudmi, trdi skupina okrog Venterja. Velik del mutacij (genskih sprememb) nastane pri semenski celici (semenčici). Stopnja mutacije je pri tem približno enkrat višja kot pri nastanku jajčne celice pri ženskah. Četrtno genoma sestavljajo "puščave", v katerih ni genov ali jih je zelo malo. Raziskovalci HGP pravijo, da le dva odstotka človeškega genoma "aktivno" tvori proteine za usmerjanje telesnih funkcij in da je 223 človekovih genov podobnih genomu bakterij. Celera pa piše, da več kot tretjino DNK sestavljajo tako imenovane "ponavljalne sekvence". S samo približno 30.000 geni je torej človekova dedna zasnova manj kompleksna, kot so menili doslej. Hkrati pa ti geni povprečno spodbudijo tvorbo treh proteinov, ki sami spet aktivirajo nadaljnje proteine. "Med črvom in človekom torej še obstaja določena razlika: človek ima enkrat več genov," je izjavil Matthias Platzer z Inštituta za molekularno biotehnologijo iz nemške Jene. Hans Lehrach, vodja Inštituta Maxa Plancka za molekularno genetiko iz Berlina, pa je napovedal, da bomo ljudje čez 20 let na osnovi informacij, ki jih ustvarjamo zdaj, živeli dlje in bolj zdravo. Vendar dekodiranje baznih parov ni kaj več kot odkritje velikanskega skladišča orodja, katerega smisel in namen sta znana le v nekaj primerih in od katerega večina deluje le, če ga kombiniramo z drugim orodjem.

Surova hrana za dobro zdravje?

/7 D/ - O uživanju surove hrane, presnojedstvu, je bilo zapisanih že mnogo besed. Po izidu knjige *Helmuta Wandmakerja Hočeš biti zdrav? proč s kuhinjskim loncem*, se je pričelo po svetu pa tudi v Sloveniji gibanje katerega člani prisegajo izključno na surovo, presno hrano.

Kaj pravijo o tej hrani:

- V osmih letih nisem niti enkrat obiskala zdravnika. Zjutraj si pripravim sok od zelenjave, ki mu dodam jabolka, potem kakšno uro tečem ali hitro hodim. Ko se vrnem si pripravim zajtrk, ponavadi je to sadje, ki ga prmešam v mešalniku, ali pol kilograma grozdja. Za kosilo si pripravim veliko skledo solate, popoldne jem samo še sadje... tako razlaga Jožica iz Celja, ki je imela težave s hrbtenico in glavoboli. In počuti se bolje.

- Mariji iz Naklega je zdravnik povedal pred tremi leti da ima raka na maternici in da mora na operacijo, pa ni šla... Prebrala je knjigo *Rudolfa Breusa Zdravljenje raka in levkemije* (najdemo jo tudi v Avstraliji v nekaterih Health Food trgovinah) in pričela je z 42 dnevnim postom, kot je opisano v omenjeni knjigi. Pila je samo predpisane čaje in sokove in že po štirinajstih dneh se ji je stanje izboljšalo. Čez nekaj tednov je govorila z zdravnikom, naredil je nove izvide in ugotovil, da je popolnoma zdrava.

- Celjski glasbenik, ki se prehranja samo s presno hrano pravi, da je v suhih figah, lešnikih in orehih veliko beljakovin...

- Zdrava prehrana, veliko gibanja, sonce, svež zrak in pozitivne misli...pravi Marjan Videnšek, predsednik vse bolj dejavnega društva *Preporod iz Vojnika*, ki se s surovo hrano prehranjuje že od leta 1991, sedaj pa v tem društvu zbira člane, ki verjamejo v tak način prehranjevanja.

Migrena

/7D/ - Kar mnogo je takih, ki tožijo zaradi pogostih napadov migrene. Strokovnjaki opozarjajo, da bi morali paziti, s čim se prehranjujejo. V prvi vrsti gre za živila, ki vsebujejo tiramin, ta namreč vpliva na krvne žile. Mednje sodijo čokolada, jajca, majoneza in divjačina. Ob tem pa še nasvet, da si za ublažitev glavobola lahko skuhate tudi močno kavo, saj ta vsebuje kofein, ki je ena glavnih sestavin vseh zdravil zoper glavobol. Seveda pa se ukvarjate tudi s športom, saj telesna aktivnost spodbuja izločanje endorfinov. Izogibajte se močni svetlobi in si nadenite sončna očala. Končno lahko poskusite tudi z naslednjim receptom: izmenično na glavo polagajte hladne obloge in na boleči predel usmerjajte vroč zrak iz sušilnika za lase. Če to ne pomaga, je tu še vedno tudi tableta.

Kmalu kloniranje človeka

/24 UR.COM./ - Kloniranje človeka se bo zgodilo čez 18 mesecev. Ameriški in italijanski znanstveniki so razkrili, da raziskujejo možnosti, da bi s pomočjo kloniranja omogočili neplodnim partnerjem otroke.

Nesrečen zakon škodi srcu

/STA/HINA/ - Nesrečen zakon lahko resnično škodi srcu, trdijo ameriški in kanadski strokovnjaki. Ugotovili so namreč, da so osebe, ki imajo visok krvni pritisk in živijo v neurejeni zakonski zvezi, bolj dovzetne za bolezni.

Kava štiti kadilce pred rakom na mehurju

/STA/HINA/ - Kofein in nikotin nista ravno najbolj zdrava kombinacija, a španski znanstveniki trdijo, da lahko kava kadilce zaščiti pred rakom na mehurju. Kajenje je eden glavnih rizičnih faktorjev za nastanek raka na mehurju in doslej so strokovnjaki trdili, da kava še pripomore k temu. Toda nova raziskava španskih strokovnjakov je pokazala, da lahko kadilci, ki pijejo kavo, zmanjšajo to tveganje.

Nov način zdravljenja sladkorne bolezni

/24 UR.COM./ - V Ameriki so predstavili nov način zdravljenja sladkorne bolezni. Po nekaj-mesečni raziskavi, v kateri so namesto vbizgavanja insulina osebe s sladkorno boleznijo tipa I insulin vdihavale, so zdravniki prišli do zanimivih rezultatov. Vdihani insulin potuje po grlu do pljuč, kjer že v desetih minutah prepoji tanko plast celic v krvnem obtoku. 73 prostovoljcev, ki je vdihavalo insulin, so zdravniki primerjali s tistimi, ki so si ga vbizgavali. Ugotovili so, da so stopnje krvnega sladkorja brez kakršnihkoli stranskih učinkov pri obeh skupinah dejansko enake. Vendar pa vdihavanje insulina ni odstranilo potrebe po insulinskih injekcijah, zato so si enkrat dnevno vbizgali insulin, ki učinkuje dalj časa. Osebam s sladkorno boleznijo se tako zdaj odpira nova možnost zdravljenja, s katero bi se lahko izognili manj kot trem odmerkom insulina dnevno. A pred tem mora nov način zdravljenja odobriti še ameriški urad za prehrano in zdravila.

Za razvedrilo

10 razlik - uganite katerih

Koristne internetne strani

dir.yahoo.com/regional/countries/index.html

Obiščite mesta po državah in si ogledajte njihovo spletno ponudbo. Slovenija je na tem seynamu presenetljivo bogato udeležena

www.sigov.si/abecedno.html

Med državne ustanove na Internetu so vključeni vsa ministrstva, državni zbor, državni svet in druge upravne enote

www.asio.net/asio/obcine/default.asp

Almanah slovenskih občin s podrobnimi podatki o kulturni, športni, medijski, mladinski in še kakšni dejavnosti v občini. To je najboljše zbir podatkov o slovenski lokalni upravi

www.tris-a.si/pzs/pzs/0001.htm

Abecedno kazalo slovenskih planinskih koč in bivakov s slikami in natančnimi opisi

www.abt-travel.com/

V angleščini - rezervacija hotelov, avtomobilov, restavracij in drugih pomembnih stvari za poslovna potovanja; da gre za resno podjetje, potrjuje pridobljeni certifikat ISO 9002

www.gzs.si/si_nov/gzs/

nagrada/nagrajenciABC.asp
Abecedni seznam vseh dosedanjih nagrajencev Gospodarske zbornice Slovenije v obdobju 1969 do 2000

tis.telekom.si

Telefonski imenik Slovenije

ius-info,ius-software.si/seznami

Abecedni seznam odvetnikov Slovenije

ORJANA IN ELVIŠ

Zajec z očali

Orjana: "Znaš, kaj je najboljši dokaz, da je korenje zdravo za oči?"

Elviš: "Ne ben znau, res ne."

Orjana: "Orka, ma si kdaj vidu zajca sez očalme?"

/Primorske novice/

TOTI LIST

Natroski

Dobrota počasi kali.

Veliki bossi, mali bosii.

Klonirajte lepe čase, ne ljudi!

Tudi zakotje ima svoje zakotje.

Vsaka razlaga ima svoje razloge.

Krave nore, biki pa vedno bolj zmešani.

Kdor modrosti deli, rad neumnosti množi.

Ljudje slišijo, kar hočejo, in hočejo, kar vidijo.

Nekateri skrbijo za ugled z dejanji, drugi z odvetniki. *Niko*

Spletno

Stičišče avstralskih Slovencev

www.glasslovenije.com.au

ima vsak dan

do 95 obiskovalcev,

okoli 2700 na mesec

Smeh

- Kje si pa dobil denar za sladoled, Janezek?

- Mami, ti si mi ga dala, ko sem šel k maši.

- Jaz sem ti ga vendar dala za cerkev.

- Saj je bila maša zastoj.

...

- Gospod doktor, zob ste mi izdrl v dveh sekundah, za to pa hočete plačilo, kot da ste mi ga pulili celo uro.

- Če hočete vam bom naslednjega pulil eno uro.

...

- Spet mi je mulc vzel denar iz denarnice!

- Kako pa veš, dragi, da ti ga nisem jaz?

- Ker mi ga je nekaj še pustil.

...

- Mojca, moraš se redno umivati. Jaz sem se vse življenje redno umivala.

- Zdaj se pa poglej, babi, kakšno kožo si od tega dobila.

...

- Sto naftalinskih kroglic proti moljem, prosim.

- Gospa, saj ste jih včeraj kupili sto.

- Veste, slabo že vidim, pa z vsako ne zadenem...

- Prijavila bi rada, da sem v samoobrambi ubila moža.

- Kako se je pa zgodilo?

- Ko sem v roki držala pištolo, je rekel, da če bom zgrešila jaz, on gotovo ne bo.

...

- Mami, so nekoč res čarovnice letale na metlah?

- Tako pravijo stare zgodbe.

- Zakaj pa danes ne letajo na sesalcih?

...

- Gospod doktor, zvija me v trebuhu.

- Kaj ste pa pojedli?

- Dve kili banan.

- Morda so pa bile že gnile.

- Pojma nimam, nisem jih olupil.

...

- Živio, stari, kaj počneš?

- Trenutno preučujem celico.

- Si biolog?

- Ne, v zaporu.

...

- Zakaj pa polagaš mokro brisačo na zid?

- Zdravnik mi je rekel naj dajem hladne obkladke na mesto kjer sem se udaril.

IGRAMO SE IGRAMO SE IGRAMO SE IGRAMO SE IGRAMO SE

TELEFON

Igralci sede v krogu. Vodja igre zašepeta desnemu sosedu kratek stavek na uho in ta ga mora brez vprašanja povedati naprej tako, kot ga je razumel. Stavek potuje naokrog, dokler ne pride spet do vodje, ki objavi rezultat. Končni stavek običajno nima z začetnim nič večje zveze kot krava s kavo.

JEŽEK IZ MILA

Navadne kose mila razrežemo na približno 2 cm debele ploščice, ki jih razdelimo igralcem. Sredi mize stoji krožnik z bučikami ali vžigalicami. Vsakdo naj poskuša v 30 sekundah zabosti v milo čim več bucik ali vžigalic. Igralec, ki naredi ježka z najgostejšimi bodicami, zmaga.

KOKOŠ IN LISICA

Eden izmed igralcev je kokoš, eden lisica, ostali pa so piščanci. Ti se morajo postaviti v vrsto drug za drugim, primejo se za ramena. Na čelo vrste pride kokoš, ki nato vodi piščance po travniku. Piščanci so v nevarnosti, saj jih ves čas zalezuje lisica. Kokoš mora biti urna in spretna, da vodi svojo četico pred lisico, lahko jih tudi brani z razprostrtimi rokami. Lisica lahko vedno ujame le zadnjega piščanca, ki mora nato iz igre. Lahko se igrano tudi tako, da mora piščanček, ki se ga lisica dotakne, urno zbežati h kokli. Če do nje prispe prej lisica, je rešen, če ne, pa ga lisica "pohrusta".

"No, sinko, pa sva opravila brez mamice." "Ampak očka, mamica mi vedno sezuje čevlje preden me okopa!"

Aforizem kot življenje

V besedah so se izgubili, v dejanjih zašli.

Včasih je klecal pred Bogom, včasih pred vražjo žensko.

Največ navijačev imajo politični tekmeči.

Tudi ničvrednejše je lahko zelo bogat.

Dušan Kuzma

Na zdravje!

/nadaljevanje/

SYDNEY/MARIJA SENČAR - Filozof Friedrich Nietzsche (1844-1900) je o Alzheimerjevi bolezni rekel naslednje: "Prednost slabega spomina je ta, da večkrat uživaš iste dobre stvari prvikrat." George Burns pa se je šalil, da pri tej izgubi spomina je posebno zadoščenje to, da vedno srečuješ nove ljudi. Avtorica knjige: *Jedi, ki zdravijo*, Maureen K. Salaman, pa je pri svojem raziskovanju prišla do mnenja, da Alzheimerjeva bolezen ni neozdravljiva, še več, pravi, da to sploh ni bolezen, temveč je fizična in kemična reakcija strupov v našem okolju in telesu. Izgubo spomina lahko preprečimo in se je, če jo že imamo, lahko tudi znebimo. Našla je precej dokazov, da se je to pri "bolnikih" tudi zgodilo. Pri Alzheimerjevi, možganske celice druga za drugo odumirajo in v mnogih slučajih so pri obdukcijah umrlih oseb za to boleznijo opazili, da nekateri niso imeli več nobenih možganskih celic. Namesto njih pa so v teh predelih opazili izredno zamotana vlakna živcev in skoncentriran aluminij. Zato se nekateri "bolniki" po nekaj letih spremenijo iz zdravih, razumnih ljudi v tako imenovane zombije brez mozganih. Koliko ljudi je s to ali ono boleznijo prepuščeno počasnemu ali hitremu umiranju, kar M.K. Salaman trdi, da je popolnoma neetično. V medicinskem svetu beseda: **neozdravljivo** ne bi smela obstajati, ker je vedno treba upoštevati odkrite nove načine zdravljenja in dajati bolnim upanje za ozdravitev. Če zdravnik tega upanja bolniku ne da, pravi M.K. Salaman, potem je sam prišel do konca svojega medicinskega znanja. Kot z razno telovadbo in hojo skrbimo za zdrave mišice, tako lahko s pravilno prehrano in mentalno vajo možganskih celic podaljšamo njihovo življenje in izboljšamo njihove funkcije. Zaposlene možganske celice se razmnožujejo hitreje in ustvarjajo tako imenovano synaptogenezo. Vedno znova jih moramo zaposliti z novim znanjem, novimi dognanji, novimi interesi. Ne smemo pa to zamenjavati s stresom - nenaravnim pritiskom pri delu, učenju itd., kajti to deluje prav obratno in lahko povzroči resno izgubo spomina. Starejši ljudje, ki z leti postanejo neaktivni na ta ali oni način, kmalu končajo v domovih za ostarele, odvisni od drugih. Poleg srebra, je za začetek Alzheimerjeve bolezni, zelo strupen tudi aluminij, ki ga na žalost najdemo v pitni vodi, raznih zdravilih, antacidih, vseh mogočih kozmetičnih produktih od šmink - rdečil za ustnice do vsemogočih krem, hemoroidnih preparatov, ženskih vložkih, deodorantov, antiperspirantov... celo v zobnih pastah, preparirani hrani, raznih pecivih, moki, ki sama vzhaja itd. itd. Ko kupujemo, bodimo pozorni na besedo **alum**. Že stare mame so nas opozarjale, da je aluminijaska posoda strupena za naše zdravje... /se nadaljuje/

Objave

Likovna kolonija za slovenske umetnike

Slovenska izseljenska matica v okviru "Srečanja v moji deželi 2001" tudi letos organizira likovno kolonijo za slovenske likovne umetnike po svetu. Kolonija bo trajala od 26. junija do 5. julija 2001 v Sežani. V kolonijo bo sprejetih 10 slikarjev (prednost imajo tisti, ki sodelujejo prvič). SIM in Občina Sežana bosta poskrbeli za bivanje in slikarski material. Stroške potovanja do Sežane krijejo udeleženci sami. Umetniki po dve ustvarjeni deli puste organizatorjema, ki poskrbita za razstavo v koloniji ustvarjenih del. Prijavnico poslati na SIM do 15. aprila 2001.

Pogrešani

Štefanija Kljun, Gorenjska cesta 70, 1310 Ribnica, Slovenija išče brata: **TONI HORVAT**, nazadnje stanujoč v Melbourne, rojen na Ptuj 29.12.1927.

Franc Berus, Kompolje 16, 1312 Videm-Dobrepolje, Slovenija, išče: **MARK DREN**, nazadnje živeč v Mount Isa.

Sporočite na veleposlaništvo RS Canberra, na uredništvu Glasa Slovenije ali sorodnikom v Slovenijo

Veleposlaništvo RS Canberra obvešča Javni razpis za sofinanciranje projektov

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je izdal Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov in projektov Slovencev v zamejstvu in po svetu. Celotna razpisana dokumentacija je objavljena tudi na spletnih straneh Urada

<http://www.sigov.si/mz/usps/index.html>

Rok prijave je 28. februar 2001

Dodatne informacije na Uradu ga.

Aleksandra Cargo,

tel.: +386 1 478 22 43

fax: +386 1 478 22 96

Email: Aleksandra.Cargo@gov.si

Konzularne ure

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 11. marca

od 14.00 do 16.00 ure

Versko središče Merrylands

Ponedeljek, 12. marca

od 10.00 do 13.00 ure

Pred izidom

Prinašalci pomladi - ptujski kurenti so v sredo, 14. februarja že tradicionalno pred začetkom pustnega obdobja obiskali parlament. Pri vходу jih je sprejel predsednik parlamenta Borut Pahor

Morda niste vedeli da ...

- je Milena Cek - QLD, poznala rojaka iz Brisbana, ki je nekoč igral v slovenskem filmu *Kekec*...

- Leon Vogrinčič - QLD: "Včasih smo delali na plantažah sladkornega trsa tako krvavo težko, da smo zaradi žuljev na rokah prali perilo z nogami..."

- Leon Vogrinčič - QLD: "Pri nas v Toowoombi je daleč naokrog znana mesnica Slovenca Tonyja Obermana *Tony's Small-good*... kakšne kranjske klobase!"

- ananas ne raste na drevesu ampak na zemlji.

- je uradno ime Avstralije Avstralska zveza oziroma Commonwealth of Australia,

- je na evropskem sodišču za človekove pravice več kot sto pritožb iz Slovenije, po neuradnih podatkih pa celo več kot 700,

- je bil v šestdesetih letih Primož Trubar zadnjič v Ljubljani, bil je superintendent, sestavljal je cerkveni red za slovensko cerkev, a leta 1565 je moral znova v pregnanstvo; do smrti, 1586, se ni več vračal med rojake (v Derendingenu je skrbel za slovenske študente, dve štipendiji sta bili na voljo vse do Napoleonovih časov),

- se je na Mariborskem otoku leta 1930 zaradi ugodne klime razvila bogata podrast s številnimi zelišči in praprotni: tukaj je registriranih kar 263 različnih rastlinskih vrst, žal pa jih 44 ne opažajo več; nekatere od še obstoječih, ki so v rastlinskem svetu prave posebnosti, so močno ogrožene - med njimi recimo trlistna vetrnica.

Vse najboljše za minuli rojstni dan Mariji Senčar Njeni prijatelji in uredništvo Glasa Slovenije

*Glas Slovenije - pokrovitelji
The Voice of Slovenia - Sponsors:*

ROSEWOOD HOMES

Telefon: (02) 9629 5922

AEA
VODUSEK MEATS

Telefon: (03) 587 2215

MAJERTILES
THE MOST BEAUTIFUL TILES IN THE WORLD

Telefon: (07) 3290 0879

MOVIA

Telefon: 0414 275657

OY NMS SCANDINAVIA AB
IN LABORE VERITAS

Vaš slovenski poslovni partner - Finska
Your Slovenian Business Partner - Finland
E-mail: milan.smolej@kolumbus.fi

GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

Po avstralskem kontinentu, v Tasmanijo, Argentino, ZDA, Kanado, Švico, Avstrijo, Italijo, Švedsko, Rusijo, na Japonsko, Finsko, in v Slovenijo
/Around Australia, Argentina, USA, Canada, Switzerland, Austria, Italy, Sweden, Russia, Japan, Finland and Slovenia/